

Göteborgs Skrivarsällskap

Antologi 2006

Årets antologi tillägnas minnet av

Dan Andersson

vars jordnära och människonära mystik
gav vår svenska lyrik en ny omistlig dimension.

GSS Antologi 2006

© Respektive författare

Utgiven av Göteborgs Skrivarsällskap

<http://hem.passagen.se/gss>

gss_brev@yahoo.se

Inscanning, grundläggande textbearbetning: Jan Blomkvist

Omslag: Titti Högberg

Redigeringsansvarig: Christian Lanciai

Tryckt i Stempel Garamond

Tryck: Reproservice, Chalmers tekniska högskola,

Göteborg september 2006

ISBN 91-975931-3-3

Göteborgs Skrivarsällskap

Antologi 2006

– nionde årgången i bokform

*38 författare
med 69 dikter
och 23 noveller*

Innehåll :

	sid.
Raoul André, Kaverös	6
Andrea Asker, Majorna	8
Magnus Bengtsson, Guldheden	16
Boris Bohun, Angered	17
Susanne Brunke, Vasastaden	19
Anna Christoffersson, Dalsjöfors	20
Göran Dahlman, Majorna	22
Ann-Britt Edshag, Johanneberg	26
Peter Gumbel, Uppsala	31
Siv Gölin, Biskopsgården	34
Ingemar Hermansson, Bergsjön	39
Cecilia Hultberg, Hörby	41
Lars-Göran Högström, Tolered	44
Ulla Högström, Tolered	46
Bitte Nohrin Jernberg, Orsa	48
Tess Benschner-Johnson, Annedal	52
Jan Khouback, Annedal	55
Christian Lanciai, Majorna	67
Jan Lenander, Fredriksdal	69
Eva Lindgren, Kungsladugård	72
Jakob Lindmark, Uppsala	77
Inga Linfjärd, Getebergsäng	84
Johan Lysander, Landala	84
Tommy Martinsson, Kungsladugård	86
Göran Michanek, Landala	92
Bo Olsson, Majorna	95
Therese Palmer, Åsa	97
Carina Hartwig Paurell, Askim	103
Carol Petersen, Guldheden	105
Beatriz Quevedo de Hansen, Hammarkullen	106
Cecilia Rudberg, Uddevalla	108
Arne Rylander, Mjölby	111
Cili Stjernlöf, Torslanda	116
Leif Svensson, Hisings Backa	117
Yvonne Svensson, Krokslätt	121
Ulf Truffe, Göteborg Centrum	121
Göran Wallander, Sandarna	125
Marie Vazduh, Kungsbacka	133

Förord

Som vanligt har antologiredigerandets problem i år varit värre än någonsin, då alla marginaler krympts till nästan ingenting: Först den 19 juli kunde slutredigeringen inledas, varpå man bara hade fem dagar på sig att slutföra den och distribuera korrekturen till respektive korrekturläsare, som väntade ett värre och ofärdigare arbete än någonsin. Till alla dessa ursäkter torde i vanlig ordning även bifogas en rad brasklappar. Den viktigaste är kanske en äntligen tillbörlig ursäkt till alla dem, som insänt bidrag till poesi- och novellpristävlingar men för detta inte ens belönats med något svar. I sanningens namn bör anföras, som någon skrev i en dikt nyligen:

”Kriterierna är olika för varje enskild människa,
och smaken avgör allt – den ena tycker det är bäst
som nästa tycker att är bara skit – hur kan man tävla då?
Hur kan det då bli någon rättvisa? Vem har rätt,
och hur kan någon sakligt avgöras ha rätt?
Nej, jag tror mer på att de sista skola bli de första,
och de som kommer först skall komma sist,
så blir det någorlunda rättvist.
Poesi kan läsas, framföras och älskas,
men om det ska tävlas är det inte längre poesi.”

I novelltävlingen i år inträffade det (som bekräftelse av ovanstående), att den novell en jurymedlem ansåg vara den bästa ansåg en annan vara den sämsta. Kort sagt, ”*de gustibus non est disputandum*”, eller, konstjuryers domar kan aldrig anses tillförlitliga, vare sig det handlar om nobelpris eller schlagerfestivaler.

I indragsfrågan har som vanligt författarnas egna gottfinnanden prioriterats framför stereotypa konventioner.

I årets antologi har ingen bidragsgivare uteslutits.

Göteborg 20 juli 2006

Christian Lanciai, redigeringsansvarig

Raoul André

Kaverös

Systrar och trogna vänner. I många år ville jag begravas på Stampens kyrkogård i Göteborg.

Den ligger praktiskt nära centrum, är lagom stor, grön och kärleksfull för de efterkommande.

Jag har guidat där och fastnade för kompositören Sven-Eric Johanssons grav. Han arbetade då som musiklärare på Nordhems skolan och gav mig mitt första betalda jobb som sjungande gatpojke i Carmen.

Men jag har inga efterkommande, vem skulle gå till min grav? Vem skulle gräva ner dikter, som jag gör vid gravarna till förebilderna till mina romangestalter i Änglarnas väg? Vem skulle berätta om mig?

Efter att ha sett filmen "Brunnen" om Orson Wells aska som ligger på tjurfäktaren Antonio Ordóñez finca i Spanien vill jag under moget övervägande förbereda att min aska hanteras på ett annat sätt.

1) sprid min aska runt Place du Tertre i Montmartre där min kärlek konstnärinnan Salina Batt från Montana hade sin enkla konst i närheten. Det var år 1967 på Galleries des Collectionneurs, 42 Rue de Chevalier-de-La-Barre. Hon bodde på hotell på en liten tvärgata till Blvd St-Michel, postadress c/o Visitors Mail American Express nära gamla operan. Adressen används fortfarande av amerikaner i Paris. År 2006 bor hon i Seattle.

2) runt kyrkan St-Germain-des-Prés framför Café Les Deux Magots, ett av mina favoritcaféer. Där står Zadkines kantiga Picassoliknande skulptur och i närheten finns Picassos egen skulptur med runda former, "Hyllning till Apollinaire". Platsen framför caféet heter idag Place Sartre-Beauvoir.

3) lugna Place de Contrescarpe med Café Delmas; runt hörnet ligger 74 Rue du Cardinal Lemoine med stor Hemingwayskylt en bit upp på den ljusa väggen. Hemingway hade sin skrivarlya i närheten på ett hotellrum med utsikt över taken, en tid då han "var mycket fattig och mycket lycklig".

4) vid brusande Café de La Paix vid gamla Operan, med Hemingways stamställe Harry's New York Bar i närheten. Kommer du till kaféet så skänk mig en tanke, strunta i avgaserna.

10.000 kr från dödsboet till den som åker till Paris och utför uppdraget. Det måste vara en pålitlig typ som inte slänger askan var som helst.

Sprid resten av askan i Göteborg:

a) runt Domkyrkogården framför Café Mekka på Kungsgatan. Där ligger en gammal kyrkogård. Kaféet ligger nästan helt i skugga men är ett härligt ställe att se på stadslivet.

b) på Ahlströms Konditoris innergård vid trädet Black Locusts fot. Där rökte jag de bästa cigarrerna när jag var värd dem, askan ligger där; där fattade jag viktiga beslut, där lade jag synligt och stolt manuset till romanen Café Kärleken.

e) runt Hagamonumentet framför Jacob's Café. Där träffas Göteborgs Skrivarsällskap jämna veckor varma lördagar klockan 11.00. Timmarna försvinner, människan vinner tillfälligt över sten, stål och maskiner och aktier bryr sig ingen om. Och finns inte Sällskapet längre så lever dess anda vidare, och mitt barndomshem finns fortfarande på monumentet.

Vem kan hindra att min aska sprids på dessa platser – formellt i minneslund om det inte har blivit tillåtet att lägga sin aska där man

själv vill. Mamma Ann-Eva ville alltid spridas i havet där hon var som allra lyckligast, på den stora segelbåten. Jag levde mitt andliga liv på Kaféerna och i Hemingways Paris. Där hade jag de roligaste samtalen, där skrev jag de bästa artiklarna och där hade jag framtidstro.

Min Skandia pensionsförsäkring är tyvärr inget värd, endast till hustru/barn. Men den färgstarka tavlan av Ian Rusth är säkert värd något.

Kasta inte neonskylten "Raouls Café" – någon kan tycka den är kul. Och kasta inte boken om Picasso med instoppat tjurfäktningsprogram och namnteckning, vi var ju alla med när han skrev sin autograf.

Andrea Asker Majorna

FREDRIK R

Fredrik R har i hela sitt vuxna liv tillhört den tynande skara som alltid gjort rätt för sig. I bakrutan på hans nyss inköpta BMW x-5 med fyrhjulsdrift sitter en dekal, med texten: "Född fri. Beskattad till döds."

Fredrik R har inte varit sjukskriven en enda dag under sitt yrkesverksamma liv.

Att han innehar sin post som VD på ett större grusföretag betyder för den skull inte att han är styv i korken. Men det förtjänar ändå att påpekas att han minsann inte har fått nåt gratis här i livet. När han blev uppsagd från sin post på det gamla företaget, när detta gick i putten, var han inte den som drog sig för att ta ett vanligt sketjobb vid det löpande bandet på Volvo.

Fredrik R hyser en djup motvilja mot bidragstagare av alla sorter, alltifrån de utlänningar som har ”asyl” som sitt första ord på svenska till alla utbrända askhögar som belastar vårt svenska välfärdssystem med sina olika fantasifulla benämningar på en enda gemensam åkomma, enligt självaste Bibeln och honom själv benämnd som ren och skär lättja. I och för sig har han inte något emot vare sig negrer eller andra utlänningar, han är absolut ingen rasist, själv är han ju vallonättling t ex. Men det är ju så längesedan och f ö var hans förfäder vallonerna efterfrågad arbetskraft samt innehade den knowhow Sverige så hett eftertraktade då för tvåhundra år sedan. (Det är väl ändå nån skillnad på en neger eller jugge och på en vallonättling, för helvete.)

På radion är det en låt som gör Fredrik minst sagt irriterad. Nån sorts kör sjunger: ”En dag är vi bara några som funnits en gång för längesen”, gång på gång. Vad är det för mening med en sån låt egentligen? Säkert nån deppnisse som grubblat för mycket som kan komma på nåt så jävla trist att sjunga om. Han byter snabbt kanal. Fredrik R är sannerligen ingen grubblartyp, det är då ett som är säkert! ”Agera, istället för att re-agera!” är hans personliga motto. Och det står han för! Samhället är alldeles överfullt av dessa navelskådare, new-agefjantar och sölkorvar som inte fattar vad det hela egentligen går ut på: Kör hårt tills det spel som kallas livet är över! Så att samhället slipper att belastas med vare sig pensioner eller nån djävla sjukpenning! Fredrik känner en nästan fysisk smärta när han tänker på alla bidragstagare som bara blir alltfler för varje dag allteftersom Perssons Pack kalasar på hans och andras skattededel som gamar på ett ett döende djur.

Nu, två dagar före Midsommarafton, har han en körning innan han ska ta sig sin välförtjänta golfrunda innan han åker hem till Michaela och ungarna (en pojke och en flicka med tre år emellan). Det är ett gammalt extraknäck han har kvar sen han byggde den koboltblå enplansvillan där han ”parkerat familjen”, som han skämtsamt brukar uttrycka det. Lastbilen har han arvt av sin far (som minsann inte heller var den som låg på latsidan med sitt åkeri).

Fredrik R kastar en belåten blick på sitt schweiziska dykarur. Det har kostat honom nästan tjugo papp och klarar att vara på 1800 meters djup. Klockan är bara barnet denna vackra försommardag. Lastbilen har inte svikit honom någon enda dag sedan han övertog den. På den tiden var det kvalitet på grejerna. Denna dag ska han hämta upp "bussarna" runt Nordstadstorget inför ett hemligt stadsbesök av hög dignitet. Internt kallas det snabbstädning det han och ett par andra killar gör på offentliga platser inför större evenemang när det ska vara snyggt och representativt, och de lösa existenser de s a s städar väck, kallas av okänd anledning för "bussar" internt. Jobbet går helt enkelt ut på att frakta väck "bussarna" någonstans där de inte stör stadsbilden. När de är tjugo-trettio mil ute i storskogen, är jobbet klart. Sedan tar det ett tag innan de börjar dyka upp i staden igen och gapa sina besvärande "Faktum! Köp Faktum!" Man skulle kunna tro att det är svårt att få med bussarna på det täckta lastbilsflaket, men hittills har det inte varit några problem. Det beror antagligen på att de får:

1. tak över huvudet i den lada de fraktas till
2. en femliters dunk med Äkta Prima Vara att dela på som väntar i ladan någonstans i norra Dalsland.

Verksamheten är förmodligen inte laglig, men myndigheterna har åtminstone hittills inte agerat för att den ska stoppas. För de av kommunens företag som är med i denna informella intresseorganisation innebär denna kostnad en fis i rymden. För Fredrik R och ett par killar till, ger detta extraknäck ett välbehövligt extraklirr i kassan, självklart kolsvart.

Men inte ens för Fredrik R innebär den vakna tiden bara avlönat arbete. Nej, den som påstår att han smiter undan sitt ansvar för barnen och de karaktärsdanande aktiviteter de behöver, den ljuger! Han är minsann tränare för sonens knattelag när han inte anordnar tipspromenader, städdagar och grillfester i Villaägarnas Intresseförening där han är ordförande. Som äkta man anses han nog allt av dem som känner honom vara en exemplarisk äkta make till sin vackra representativa hustru. Han förstår sig på värdet av

uppvaktning och kan detta med att kyssas i nacken. Fast helt begriper han sig ändå inte på sin fagra livsledsagarinna, det ska i ärlighetens namn erkännas. Molnet på den äktenskapliga himlen har väl mest bestått av att hon liksom alla svenska fruntimmer nu för tiden smittats av Gudrun Schymansjukan och börjat yra om rättvisa och vikten av att jämställt dela även på det obetalda arbetet med tvätt, städning, matlagning och hämtning på Dagens. Därför anställde Fredrik R en hemhjälp (från Iran), för att Michaela skulle slippa ifrån allt det där. Sen så slutade hemhjälpen efter ett bråk när lilltösen blev sjuk för ett år sedan. Det var synd eftersom hon var duglig och ansvarsfull.

Men på ett annat sätt var det en lättnad för Fredrik R när hon slutade. Anledningen var att han kom på sig själv med att på något sätt vara rädd för henne. Hennes smärta klarödda uppenbarelse fick honom att känna sig liten och löjlig. Hennes blick vek inte undan hans, utan tvärtom fick han känslan av att hon såg precis allt, särskilt de skavanker han önskade att han inte hade. Han hatade att känna sig ertappad, ja arresterad, i sitt eget hem. Han kunde inte sätta fingret på exakt vad det var med henne, Hadidja, som ingav honom en obehaglig aning om att hon inte bara var en effektiv hemhjälp i trettioårsåldern, utan något mera utöver det. Hans osäkerhet inför denna Hadidja kulminerade till ren ångest den dagen på försommaren för ett år sedan när Freja, lillflickan kom hem efter en dagisutflykt och kände sig ”såå suuk!”

Michaela hade blivit irriterad, som hon brukade bli när något av barnen var sjuka, inför utsikten att tvingas stanna hemma från jobbet i sin klädbutik.

– Inte ens mitt i sommaren går man säker för dessa förb--e snorsjukor! Fattar du vad jag förlorar i förtjänst på en enda dag, va?!

– Förlåt, sa den lilla spakt. Men jag är jette-suuk!

Ögonblicket därefter kräktes hon en kaskad tvärsöver hela sin säng.

– Jaha, magsjuka, suckade Michaela. Vi ska köpa cocacola till dig, lilla gumman. Det som du tycker är så gott.

Hadidja, som av någon anledning ännu inte gått för dagen, stod lutad över Freja och betraktade en liten röd prick i hårfästet strax ovanför den lillas öra.

– Jag undrar, sa hon på sin brutna svenska, vad det där är för prick.

– Vadå? fråste Michaela. Hon är magsjuk, ser du väl. Magsjuka kan väl knappast vara ett okänt begrepp för dig som kommer från Iran!

Hadidja nöjde sig med att bemöta Michaelas arroganta utfall med en blick som kunde döda. Därefter återgick hon till sitt ihärdiga synande av pricken.

– Gör det ont när jag klämmer här? undrade Hadidja.

– Aj! skrek den lilla.

– Det verkar som hon måste till sjukhus med det snaraste, fastslog Hadidja.

Då tyckte även Fredrik R att det hela började gå helt över styr.

– Alltså, vi tar inga order av hemhjälp, är det uppfattat?! sa han med darrande röst.

Om han trott att han nu definitivt satt denna tjänsteande på plats, misstog han sig grundligt. Hadidjas ögon sprutade eld och hans ångest tilltog till hans utsägliga irritation.

– Om ni inte tar henne till sjukhus NU, precis NU, ringer jag Socialtjänsten!

– Du är avskedad!

Hennes klolika grepp runt hans handled, naglade fast honom i hans primitiva skräck för denna hemhjälp.

– Du sätter henne i bilen och kör NU!

– Hon verkar sinnessjuk, kom det svagt från Michaela.

Hadidja tryckte in ett sylvasst pekfinger i magen på föräldrarna i tur och ordning för understryka vikten i det hon upprepade med en dåres envishet.

– DU eller DU kör in henne till sjukhuset NU! HÖR VAD JAG SÄGER. Jag går inte härifrån innan jag vet att ni gör det.

– Du har gjort ditt här, var så säker, morrade Fredrik fast han vid det här laget var förlamad av fasa.

Michaela kom till hans undsättning och körde slutgiltigt Hadidja på porten på ett synnerligen handgripligt sätt.

– Och lär dig svenska nån jävla gång. Djungeldoktor!

Efter Hadidjas snöpliga avsked tittade Michaela på pricken ovanför Frejas öra.

– En vanlig jävla prick! Säkert nåt häxkonsttecken från hennes land.

Men Freja blev allt sämre, faktiskt så dålig att de började bli oroliga på allvar.

– Herregud Fredrik, febern är uppe i 41,3! Vi måste åka in. NU!

Läkaren på akutintaget undersökte Freja länge och väl.

– Den där pricken ovanför vänster öra..., började han. Gör det ont när jag trycker där, Freja? Vi får ta några blodprover, men det få gå undan efter vad det ser ut.

– Konstigt, sa Michela matt. Hadidja, ja vår hemhjälp alltså, tjatade hela tiden om den där pricken, fast jag trodde ju att det bara var en vanlig magsjuka.

Läkaren såg på dem med samma blick som Hadidja, länge.

– Ovanligt klok hemhjälp ni har, sa han långsamt. Detta är betydligt allvarligare än magsjuka efter vad det verkar. Jag skickar proverna akut.

Under två fruktansvärda dygn kämpade deras dotter för sitt liv mot en ovanligt aggressiv bakterieinfektion från en lika vanlig som i normala fall ofarlig bakterie som kan börja en okontrollerad tillväxt i ett pyttelitet sår hos en människa som har nedsatt immunförsvar samt extrem otur.

Det har gått ett år sedan de höll på att mista sin dotter. Läkarlaget som lyckades rädda henne talade om mirakel och i kvällstidningarna stod om Freja på sex sidor plus mittuppslag.

Men Hadidja kom aldrig mera tillbaka. Inte heller ville hon ta emot buketten med rosor eller några pengar.

Fredrik R har komplex för att han är för kort, plus en begynnande tendens till korpulens. Han minns en kväll med vämjelse när Michaela klämt på hans begynnande fettvalkar och

sagt, liksom kärvänligt: ”Du har blivit så... liksom kuddmjuk på sistone! En riktig mysigubbe...”

Under bröllopet med Michaela med sin lätt anorektiska mannekängkropp bar han specialbeställda skor för att han skulle komma upp i nivå med henne. Annars är han faktiskt rätt nöjd med sitt yttre, särskilt efter de gånger någon påpekat hans frapperande likhet med Fredrik Reinfelt. I själva verket gör Fredrik R allt han kan för att likna Fredrik Reinfelt. Han är mycket belåten med att ha såväl samma förnamn som initialer som sin, tja, idol, är väl mycket sagt, men ideal, ok. (Även hans namnteckning liknar numera intill förväxling Fredrik Reinfelts faktiskt.)

Efter att ha levererat gubbarna i ladan med väntande femlitersdunk Åkta Vara visslar Fredrik R i sin lastbil. Efter att ha parkerat lastbilen i industriområdet, kör han i sin BMW med fyrhjulsdrift ”den lilla omvägen” om golfbanan.

Under sin välförtjänta golfrunda (sjuttone hålet) stannar han plötsligt till som slagen av blixten. En dov olycksbådande smärta som börjar i magen strålar upp genom hela bröstkorgen. Det känns som om något där inne håller på att slå knut på sig själv. Han hinner tänka att det kanske är sån där panikångest han hört talas om innan han faller handlös, paralyserad av en fruktansvärd smärta. ”Jag hinner inte”, hinner han också tänka, eftersom de om en timme ska vara på svärföräldrarnas lantställe i södra Bohuslän för att fira Midsommar. Han kan ju inte veta att hans midsommar ska firas på Hjärtintensiven på Sahlgrenska Universitetssjukhus.

När han vaknar upp minns han ingenting och vet först inte var han är. Hans första impuls är att rusa upp ur sängen och ut därifrån, men han hindras av en ung kille som tydligen övervakar honom.

– Ligg ner och ta det lugnt, hördu!

– Jag måste iväg! Jag skulle hämtat Michaela och ungarna för... flera timmar sen!

I ett huj är han framme vid dörren. Bakom honom ligger de slangar, kanyler, sladdar och losslitna elektroder som fjättrat

honom vid sjuksängen. Innan han sjunker ihop framför dörren, hör han killen som vaktat honom svära till.

– Nu har du dratt igång larmet. Vad skulle det där vara bra för?

Nästa gång han vaknar är elektroderna åter på plats på hans fläckvis rakade bröstorg och han är ansluten till droppåsarna igen, den här gången i höger hand. Vänster arm känns totalt avdomnad.

– Vi var tvungna att lägga tryckförband, eftersom det blodförtunnande medlet du fått gör att du blöder hela tiden, säger en röst han känner väl igen. Nu får du inte slita loss droppet någon mer gång!

I samma sekund, möter han Hadidjas laserblick.

– Nämen Hadidja, bräker han grötigt i ett misslyckat försök att låta hjärtlig. Är det du som ska vakta mig nu? Vad har hänt? När kommer doktorn?

I samma ögonblick som han uttalat den sista frågan, ser han på hennes namnskylt att det är hon som är doktorn. Hon räcker fram sin hand för att hälsa och han tar den viljelöst.

– Doktor Hadidja Yazdani.

Hennes triumferande leende säger mer än alla ord. Den lilla hånfulla krökningen av överläppen undgår honom inte heller.

– Allt tyder på att du haft en hjärtinfarkt, men alla prover är inte klara än. Ja, du var i ett rejält dåligt skick när du kom in, men nu verkar krisen vara över.

– Hjärtinfarkt?! Fredrik undrar om han hört rätt. Men jag är ju inte ens fyrtio!

Hon lägger en hand på hans bandagerade arm och ser faktiskt riktigt deltagande ut:

– Det tar tid att smälta det som hänt. Nu måste du bara ta det väldigt lugnt, förstår du det?

Fredrik tittar bort mot fönstret för att slippa möta hennes blick.

– Klart jag förstår. Jag är väl ingen barnunge heller!

Hadidja svarar ingenting på detta. Istället räcker hon ännu en gång fram sin hand.

– Jag måste gå för jag slutar alldeles strax och är tillbaka först på

tisdag. Någon gång i morgon kommer doktor Lindkvist att prata mer med dig. Är det något du vill fråga innan jag går?

– Är du verkligen doktor, Hadidja? Det är ju bara ett år sedan du slutade hemma hos oss! Nog tar det väl längre tid än ett ynka år att utbilda sig till läkare? I varje fall i Sverige...

– Det tog mig elva år att utbilda mig till hjärtspecialist hemma i Iran. Sedan tog det sex år för svenska myndigheter att våga lita på att jag är riktig läkare. Tror du mig inte, kan du få numret till min chef av någon av syrrorna. Och vill du ringa Socialstyrelsen står det i Gula Sidorna och det här med www. kan du ju, så... Ja, god natt med dig, och hoppas du får sova. Det behöver du.

Fredrik ligger och tittar ut i den blå sommarnatten.

Deras hemhjälp... doktor, hjärtspecialist. Det är mycket för Fredrik R att smälta denna sommarnatt. Deras Hadidja... doktor...

– Det var som fan, säger han rakt ut i det blå. Det var som fan.

Magnus Bengtsson Guldheden

Fadern som svek

Fadern som svek
dyker upp i främlingar
på stan
det är hans käke
jag slår
ur led

Hederspris i poesitävlingen.

Boris Bohun

Angered

Stjärniga sorg

I den hösten tittar sig dammar.
Den hösten pendlas av blånande luft.
Tårpilen stönar efter vindilar
Såsom de tre vise männen lockade fram
Ur denne dennas öde gåta att förråda den åt
Sol.

Den tårpilen smäktas ljuvt och smärtsamt av natten.
I himmel föregriper sig gyllene, silvrig luftens sken.
Vinden kysser tårpilen i denne blånande ögon.
Natten krönas med stjärniga himmelens tinder.

Regn försöker locka fram vigselsetiden tårpilen med vinden.
Ty vinden skulle vilja föra tårpilen som en brud till altaret.
Tårpilen pendlas av gyllene, silvrig luftens sken.
Den stönar efter vindilar
Såsom de tre vise männen lockade fram ur denne dennas öde
gåta

Att förråda åt regn.

I den hösten tittar sig dammar.
Regn och vinden i stjärniga sorg.

Teatern Höstliga Drömmar

I Höstens Teater utspelas på Lövfällning på Den Stora Scenen.
Den är Drama som inte lätt att begripa än.
Att blir Dikt bör man bli understundom modig
Och bli som en själ ganska djupt.

På Stora Livets Scenen försöker utspelas alltid Vansinne
Och Kärleken som är ursinnig och spröd.
Lövfällning faller till fötter Hans Majestätet Konsten
Att dö i evigheter och ånyo uppstå.

Hösten gjuter förgäves tårar.
Och gitarrs strängar ljuv melodi
Går till åskådarna som det går en ängel genom ett universum.

Höstens Teatern sceniska skola verkar nästan alltid död.
Lövfällning sitter på parkettplatsen.
Livet har gjort ett stort misstag.
Hela truppen går vilse i Känslor.

Den kallas Poesi: Livet och Sång.
Denne kallas för Ett Känsloernas Universum
Som ingen kan fatta tills kommer Döden.

I Höstens Teatern utspelas på Den Stora Scenen
En Lövfällningens Drama...

Susanne Brunke Vasastaden

Utan(för)

Jag är utan
Jag är utanför
Jag är utan jobb
Varje morgon hoppas jag
att telefonen ska ringa om jobb
Varje dag hoppas jag på en intervju
Varje gång jag går på intervju
så får jag höra
Ursäkta, men denna gången blir det inte du
Lycka till nästa gång
hur länge ska jag få höra denna sång?
Dagen blir så lång
Natten blir så lång
För alla som är utan
För alla som är utanför
För alla som är utan jobb

Vem är Du?

Jag har känt Dig många år
Du har alltid varit svår
att förstå
att nå
Ditt innersta är en gåta
Ibland är vi såta
vänner, älskande
ibland inte

Men plötsligt blir allt en dimma
och jag tror att jag ska svimma
Är det spännande?
Eller otillfredsställande?
att jag inte kan Dig greppa,
men jag måste sluta
och bara njuta

Anna Christoffersson Dalsjöfors

Tidens uppgift

Minuterna reglerar
timmens rum
snarar dygnet

Under tiden
skriver sekunderna dikter
i staccato

Ren tid

Sträcka ut timmarna
Nypa fast dem

i den uppspända tidslinjen
invänta vinden

Se dem dansa i blåsten
som nytvättade lakan

Att samla tid

Jag samlar tid
med olika metoder

Jag examinerar alltid noggrant
Med talmeter och skjutmått
mäter jag form och förgänglighet
Med skisspennor av olika hårdhetsgrad
tecknar jag struktur, mönster och rörelse
Med pincett, stetoskop och pipett
undersöker jag doft
och genomskinlighet

Därefter sorterar jag systematiskt
Veckor och ställtid staplar jag i högar efter uthållighet
Tid som ändrar färg packas i en plåtlåda
långsamma stunder i en svartmålad glasburk
Uttjänta attiraljer såsom visare, urtavlor
boetter och hastighetsmätare läggs på lagerhyllor
längst in bakom pannrummet

Det är en tidskrävande sysselsättning

Insamlad tid

Mina insamlade sekunder vantrivs
där i sin behållare
Fast jag skruvar åt locket hårt, hårt
hörs stundtals tassande steg
och dämpade snyftningar
i natten

Att använda tid

Jag drar upp tid åt oss
timmar långa som svartrötter
minuter likt knubbiga rädisor

Vi reder till delikatesserna
Tillsammans blancherar vi, stuvar
eller förtär dem som de är

Ibland är jag oförsiktig
och får bara blasten i min hand
Vad ska vi med den till

Första pris i poesitävlingen:

”En mångfacetterad analys av TIDEN presenterad med både humor och allvar: förpackad, upphängd och tillagad”

Göran Dahlman Majorna

Kattbesvär

Trots att det hela måste ha utspelat sig redan i början av september minns jag att det var en isskorpa på vattenhinken den här söndagsmorgonen när jag skulle tvätta mig och far gav mig uppdraget att gå bort till prästen och fråga om råd.

Orsaken var brevet vi hade fått dagen innan där föreståndarinnan för hushållsskolan klargjorde att det absolut inte gick an att ha en katt boendes hos sig på skolan. En av mina storasystrar, Gerda, hade fått ett stipendium för att gå på denna ansedda internatskola inne i staden, och hon hade omedelbart gjort klart att i så fall skulle Bruttan också med. Bruttan och Gerda var oskiljaktiga. Katten sov alltid på hennes täcke och åt till och med ibland av samma mat, de gånger vi hade något ordentligt att äta. Det var också Bruttan som väckte oss punktligt varje morgon så att vi hann i tid till skolan. Men det här var som sagt en söndag, så hon hade låtit oss sova ut.

– Djävla unge, du kan väl inte låta kattfan ta av vår lilla matranson, som jag har arbetat ihop åt oss med blod, svett och tårar, sa far.

Han var inte direkt religiös, men hade ändå en viss uppfattning om att man borde handla rättrådigt. Det var därför han hade skickat mig till prästen. Jag drog på mig gummistövlarna med Varg-Olle-märkena och den gröna lodenrocken, som jag fått överta efter August, och sprang nerför kvarnbacken och tog mig över forsen på den ranka gamla träbron. ”Gå nu för fan via vägskälet och inte över forsen”, hade far sagt. Han svor minst en gång i varje mening. Men det var ju dubbelt så långt via vägskälet vid stora vägen. Sedan klättrade jag upp längs slänten och passerade tre gårdsgårdar innan jag nådde prästgården.

Vår präst hette Augustinsson och deltog alltid i älgjakten om hösten tillsammans med min far och de andra gubbarna. Så han var nog rätt så reko innerst inne. Han tog emot mig på förstukvisten, men jag kunde ändå skymta kristallkronan och de fina ekmöblerna inne i salongen. När jag hade förklarat vad det gällde och ställt min fråga rynkade Augustinsson ögonbrynen och svarade med ett enda ord:

– Nej!

När jag redan var på väg hem igen ropade han efter mig:

– Absolut inte!

Jag kände att han hade rätt, men tänkte: älgar eller katter, varför är det nån skillnad egentligen?

Far slog näven i bordet och letade reda på Gerda.

– Djävla unge, när jag äntligen fått chansen att ge ett enda av mina barn en rejäl utbildning fattar du väl att vi inte kan låta det stupa på kattkraken!

Min syster rusade då ut och stängde in sig i potatiskällaren, men far lyckades få tag i Bruttans svans och hindrade henne på så vis att följa efter. Sedan gick han – fortfarande med ett fast grepp om kattens svans – bort till dasset och plockade ut en död mus ur råttfällan och försvann in i köket med de båda djuren.

– Stackars Bruttan, sa min bror Tore.

– Stackars Gerda, sa min syster Rut.

Jag själv gick till brunnen och pumpade upp några hinkar vatten, Tore och August högg ved och bar in och satte eld i spisen, Rut och Torild tog in de nykläckta äggen från hönshuset. Eller från det ruckel som fick gälla som bostad åt det dussin höns vi fortfarande hade kvar.

Sedan spelade vi boll med en gammal hopbunden trasa alla fem på gårdsplanen. Tore var Gren, August var Nordahl och jag var Liedholm. Flickorna var italienarna, men stod i själva verket bara på mållinjen och pratade strunt. Vi vann med sju mot noll.

Efter ett bra tag kom Gerda ut igen och frågade efter Bruttan. När vi gick in och letade satt far med sin brännvinsflaska framför sig och spelade ”Månsken över Ångermanälven” på dragspelet. Men det lät ostämt på något sätt. Det var en ton som inte hörde dit! Fast någon katt hittade vi inte. Inte på vinden. Inte under sängarna eller kommoden. Inte i vedlåren. Far fortsatte med ”Hadderian, haddera”, som han hört på radio hos Pettersson i Söråker. Gerda började gråta igen, Rut försökte trösta, men vi andra förberedde lunchen: kokade ägg, potatis och morötter. När maten redan var framställd på bordet dök också far upp; han hade ett lurigt leende på läpparna.

– Jag har en överraskning åt er, snusmumrikar. Idag blir det stek,

sa far och öppnade ugnsluckan och tog fram ett stort fat som han ställde mitt på bordet.

Jag trodde inte mina ögon. Det var det värsta jag nånsin sett. Bruttan som förut varit vit var nu gyllenbrun och låg orörlig mitt på fatet i en sjö av stekflott. Ur hennes mun stack en liten krullig mussvans ut. Far hade bett mig fråga prästen om han kunde slå ihjäl katten för att få Gerda att sluta tjata. Prästen hade protesterat, men att lura in den stackars kattkraken, som gärna ville få sig ett skrovsmål på musen, in i ugnen, slå igen luckan och låta den stekas till döds samtidigt som potatisen stod och puttrade ovanför – detta hade inte prästen sagt något om direkt.

– Jag var ute i skogen igår när ni var i skolan, sa far. Borta vid Råsjön. Det var då jag knäppte den saten. Skär var sin rejäl bit åt er nu. Låren är det godaste, sa han och satte förskäraren rätt genom hennes ben.

Jag förstod inte vad han pratade om. Jag studerade mina syskon ett efter ett, och till min häpnad fick jag se att de lät sig väl smaka allihop. Jag rusade ut på trappan och spydde som en gris. Redan medan jag torkade mig kring munnen med tröjärmen hade jag bestämt mig. Det här stället var det värsta råtthålet i hela världen. En fördömd avskrädeshög. Far var galen. Jag måste bort! Jag skulle följa med Gerda till stan, ta med fars dragspel och ställa mig på torget och spela. Jag kunde i alla fall tre låtar – nästan. När jag fått ihop tillräckligt med pengar skulle jag ta tåget till Italien och bli fotbollsproffs. Se upp för fan, Gre-No-Li! Sedan skulle jag gifta mig med en vacker italienska som skulle ha långt svart hår och heta Lucia. Hon skulle bara laga grönsaksmat.

Plötsligt hörde jag ett inställsamt jamande bakifrån, och fick se Bruttan krypa fram ur sitt gömställe under trappen, rapa och stryka sig mot mitt ben. Återigen trodde jag inte mina ögon. Som en fågel Fenix hade hon återuppstått ur askan!

– Vad är det med dig? Duger inte persiljespäckad hare åt herrn?
Far tittade ut genom köksfönstret och flinade.

Efteråt fick jag höra från Gerda att vår kusin Erna som bor i stan skulle tillfrågas om att ta hand om Bruttan medan Gerda var i skolan.

Den kvällen fick jag en ordentlig godnattkram av far.

Ann-Britt Edshag Johanneberg

Andningshålet

”Nu sticker jag till kiosken och köper en tidning”, sa han till frun. Så körde han de två kilometrarna bort till Pressbyrån, köpte en GT och svängde av mot grustaget. Där parkerade han bilen och tog sig in på banan genom ett snår. Klockan var kvart i tio på kvällen och inte en människa syntes till.

Utän att tveka halvsprang han uppför en lätt stigning och rundade en klunga med popplar. Här uppe på höjden satte han sig. Framför honom låg solljuset snett över gräsvidderna.

Om han hade kunnat något om golf, hade han vetat att han såg ut över greenen vid tolfte hålet. Men han var rörmokare med egen firma, villa, fru och tre små barn. Det hade aldrig fallit honom in, att han skulle lägga tid på att lära sig något om golf.

– Det låter så konstigt i värmepannan.

– Jag tittar in imorron bitti.

– Men det riktigt tjuter i den.

– Jag står upp till knäna i ett trasigt avlopp just nu. Kan inte bara släppa det.

– Men tänk om den exploderar!

– Stäng bara av den. Och ring till Matssons; dom har gott om folk.

– Men det är ju bara du som förstår dig på hur alltihop fungerar.

– Okej, stäng av pannan så tittar jag in nu ikväll. Vid åtta.

Han satt en stund på sin kulle under träden och bara såg och andades in och ut. Ett par gånger fick han blinka för att ställa in synen på långdistans; linsen var så van att göra tjänst åt sysslorna i hans händer, att de ovana avstånden i förstone nästan blev smärtsamma. Ögat sträckte ut över höjder och flackpartier; spände en båge över landskapet. I tanken räknade han stegen bort till en bunker som låg som ett öppet sår och samlade skuggor. Blicken drogs vidare över öppna vidder och fördolda sänkor. Ända bort till skogsranden. Han satt så en stund och funderade över den gåtfulla symmetrin i landskapet – en värld som var fullständigt överblickbar och märkligt undflyende på en och samma gång. Till slut kände han sig alldeles tom i hjärnan och hjärtat slog jämnt och lugnt, utan dubbelslag.

Då reste han sig och började gå. Han tog ut stegen och njöt av att känna den lätta fjädringen av gräset under skorna. Himmel och ytor. ”Annat än skogen”, tänkte han och såg bort mot raden av granar som strök sig längs ena sidan av banan. Där gick han bara när han var tvungen – på bärplockning med familjen. Det såg han mera som ett jobb som skulle göras, och han hade aldrig berättat för sin fru att han avskydde skogen. Att granarna stängde in honom och att rålukten från sumpmarken påminde om täppta avlopp. ”En riktig kulvert – skogen”, tänkte han.

Men här ute på gräsvidderna kunde han andas och röra sig snabbt och säkert. Han kände hur blodflödet återvände till de stramande lårmusklerna; halva dagen hade han suttit inkrupen under några rör i en källare, och till slut hade benen nästan domnat bort.

– Jag måste iväg och kolla den där pannan.

– Nu – efter middan?

– Tanten lät skärrad.

– Då kan du gå in på ICA och köpa barbequesås och grillkol på vägen.

- *Va?*
- *Ja, till imorrn kväll. Grillfesten. Hade du glömt den?*
- *Ja...nää.*
- *Har du lagat grillen, förresten?*
- *Nä, det har jag inte hunnit.*
- *Men det var ju nåt som skulle svetsas, sa du ju.*
- *Jag tar det sen.*

Vid dungen ovanför dammen svängde han av i en ny riktning och fick hela världen i motljus. Solen hängde i trädtopparna och bländade vidderna till ett bronserat dis. "Här går jag på stäppen", tänkte han. "Bakom den där kullen finns antilopflocken." En svag vindpust förde med sig en frän lukt av pors bortifrån sankmarkerna. Han kunde nästan känna hur pilbågen tyngde i handen och i sin fantasi såg han hur hjorden idisslade i kvällsljuset. En spänd båge. Pilsvisch. Ett knivsnitt över strupen och bytets dödvikt över axlarna. Mat för en månad.

När han kom runt kullen försvann solskivan bakom trädkanten och den gyllene trollslöjan lyfte. Framför honom letade ett par fasaner efter insekter i det snaggklippta gräset.

Han vek av i cirkel och nådde fram till en stor bunker intill skogskanten. Som vanligt letade han efter fågelboet som han hade sett där den våren. Inne i en håla uppe på sandslänten hade en fågel ruvat sina ägg. Alldeles stilla hade den legat och klippt med ögonlocken.

"Tanklös jävel", hade han tänkt. Nästa gång han kom dit, hade det inte funnits något kvar av boet. Nu sparkade han runt i sanden ett tag, men några fläckiga äggskal såg han inte. "Ungarna är väl flygfärdiga nu", tänkte han. "Eller uppätna".

Han klättrade uppför den brantaste bunkersidan, och kikade ut över greenen precis över gräskanten. "Så här ser en harunge världen", tänkte han och lade hakan mot gräsets tredagarsstubb. Det luktade kvällsfuktig sand.

- *Pappa, badmintonnätet har ramlat ner.*
- *Jag skall ordna det.*
- *Det sa du igår kväll också.*
- *Men jag har haft fullt upp med annat.*
- *Det har du alltid.*

På flacklandet nedanför honom lade fasantuppen huvudet på sned och spejade ner i det exakt utskurna banhålet. Fågeln måttade och plockade upp en mask eller ett frö. ”Praktiskt”, tänkte han. ”Dom plockar i sig det dom behöver. Och sover i en buske”.

- *Pappa?*
- *Ja?*
- *Mamma är sur.*
- *Jaså, varför då?*
- *För att du inte har bytt ut dom trasiga tegelpannorna än. På taket.*

Daggen började falla och färgerna mattades till grått. Fasanerna lyfte med ett smatter när han klev upp ur bunkern, skakade sanden ur skorna och siktade in sig på dammen med träbron. Här svängde banan av i en vid båge ner i en dalgång. Därnere svävade sjök av kvällsdimma.

Han satt en stund i slänten ovanför och såg hur diset böljade, tätnade och lade sig tillrätta som ett lock över dalbotten. ”Nästan som frigolit”, tänkte han och undrade hur det skulle kännas att ligga med ryggen mot gräset där under de svala slöjorna. Osynlig. Ett kalldrag nådde honom från sänkan. ”Jag skulle kanske få lunginflammation”, tänkte han och såg sig omkring. Fåglarna hade tystnat; det var bara syrsorna som knirpade i gräset. Så smög han sig nerför backen, lade sig ner raklång och rullade in under det duniga täcket.

Daggen kylde mot ryggen. Tankarna flöt ihop med dimman, medan han blundade och andades in den fuktmättade luften. Han

såg sig själv i ett tyst rum där allt var vitt – tak och väggar och täcket över hans kropp som låg i en säng. Händerna vilade sysslösa på det svala lakanet. Borta i ett hörn stod frun och barnen, men de störde honom inte. De sa inget alls, för de hade inga munnar – bara milda ögon. Han färdades allt djupare ner i drömmen och där svävade han över gräsvidderna som bredde ut sig inom honom som en stor frid.

När han vaknade hade nästan all dager försvunnit, och kullarna runtomkring avtecknade sig som svarta urdjur mot den mörknande himlen. Då reste han sig och gick till bilen och åkte hem.

Hustrun var skarp i tonen av oro, när hon frågade honom var han hade hållit hus så länge. ”Det var en som ringde om ett sönderrostat rör”, sa han och lade tidningen på köksbordet. ”Vattenskador i hela gillestugan. Jag slet i trekvart innan jag fick nån ordning på eländet.”

Hedersomnämmande i novelltävlingen:

”Poetiskt berättad vardagsrealism med värme & känsla med en andlig underton.”

Peter Gumbel

Uppsala

Graffiti

På nätterna när ingen ser det
sprejar oktober skogsbrynet
med upprorets grälla färger.
November skurar det rent igen
sammanbitet och grinigt
som en skolvaktmästare
av gamla stammen.

Gammal lust

Dina händer
som kvarglömda fjolårsäpplen
rynkiga men ljuvligt doftande
Och ännu vaknar
mina lemmar (alla fem)
som förr
Efteråt bygger våra fingrar
fågelbon åt varandra

*

Äpplen dunsar dovt
igenom våra nätter.
Hur många ännu?

*

I natt föll stjärnor
utan att jag hörde det.
Trädgården glimmar.

*

än är vinden kall
men natten krymper sakta
hoppet bygger bo

Nine eleven

Dessa sammanstörtande torn.
Eld. Svart rök. Fallande kroppar.
Om och om igen.
Hon vet sig ingen levandes råd
mot dessa syner.

Bara degens milda värme.
Doften av nybakat bröd.

*

Solveig von Schoultz

Som ett glas källkallt vatten
en sommardag
med syran från en halv citron.

*

Några skopor ur evigheten
får vi alla till låns.
Sen läcker vi tid, oavbrutet
som en otät kran
eller näsdropp en vinterdag.
Till sist är vår tid
ute i evigheten igen.
Man tackar för lånet.

*

Sorg är bara glädjens frånsida
Som siamesiska tvillingar
hopträcklade
med gemensamt blodomlopp

Andra pris i årets poesitävling:

”Peter Gumbel kan med ord spänna Poesibågen från Solveig von Schoultz till Graffiti med elegans. I Poesibågen finns det även Haiku, som tar med läsaren på en litterär resa.”

Siv Gölin, Biskopsgården

Fåglar

stora svarta fåglar
flyger i natten
flyger
genom mina nätter
skränande
skrämmande
med öppna
vassa näbbar
över mitt huvud
och genom det
skrattande
sliter sömnen
isär
berövar mig den
flyger
fram och åter
och bort
med stora stycken
lämnar resten
sargad

Utanför

Utan nyckel
utanför
Solens värme
fryser
på min hud

Utan lösenord
ovälkommen
Solens ljus
dör
i mina ögon

Utan kod
obehörig
Solens strålar
genomborrar
min själ

Okunnig

osynlig
snabbskrift
över mitt huvud
fyller luften
med tecken
jag inte förstår

vilsamt
inte veta
bara vara
i balans
mellan
ljus och mörker

Öppen

Genom öppnad
spårvagnsdörr
hörs ett lockrop
utifrån
lockar frosten
att försvinna
lockar sinnet
öppna sig
upp med porten
som kylan stängt
stränga harpan
än en gång
låt den ljuda
och vibrera
som ett lockrop
inifrån
locka mörkret
ut i solen
släppa solen
in i mörkret
spela harpa
till bofinksdrill
vibrationer
i förening

Möte

Tidig morgon
i sen april
kylig luft
och gräset blött
brunt och sörjigt
med stänk av grönt

Där kommer du
i nya kläder
trippande
och graciös
nickar vänligt
och jag ler

Tänk ett möte
utan ord
kan förändra
hela dagen
du var den första
som jag såg

Vår

Silverpopplar står
och väntar vårens under
i stympad smärta

*

Isen spegelblank
och brännmärkt utav solen
gömmar öppna sår

*

Nyputsat fönster
osynligt i vårsolen
sidensvansens död

*

Kajorna söker
inredningsmaterial
ur dovhjortens päls
vinterkläderna gallras
och lämnas till secondhand

*

Obändig är den
viljan till liv om våren
som ett lämmeltåg
spränger sig fram utan väg
spräcker bark på stympat träd

Ingemar Hermansson Bergsjön

Ett sommarminne

Gunnar hade varit nykter i nästan tre månader nu. Han var tillfälligt arbetslös och gick och stämplade.

Denna lördag väcktes jag av kaffelukt och den knattrande handgräsklipparen som kördes av vicevärden.

I dag var det lördag. Systemet stängde klockan ett.

Undrar om han klarar sig den här helgen också. Utan sprit. Han var visst redan igång och stekte ägg och bacon. Det bådade inte gott. Skulle han ut på stan eller?

Kanske skulle han bara in och köpa en lott på Andréens. Som han gjorde varje månad. Då var det trevligt när han kom hem. Om han visslade lätt i trappan; ja det var väl knappast en vissling, bara ett blåsande ljud som var på gränsen till vissling, då var han nykter. Vilken lycka. Att höra den där blåsvisslingen i trappan. Särskilt på lördagarna. Nu var det ju dessutom lördag, en vecka innan skolan slutade. Solen sken och det var eftermiddag. Bilradion med C-G Hammarlund var på. Vi hade ingen bil, men det var trevligt att lyssna på det programmet. Man kunde ju låtsas att man var en så'n där familj som bilade till sin sommarstuga varje helg, just då det programmet gick. Kanske man till och med fick en hälsning från någon släkting. Givetvis var det bara fantasier. Varken min mamma eller Gunnar hade körkort. Det fanns inte i min tankevärld att någon av dem skulle ha haft det heller. Mamma, för att hon var kvinna, fattig och hade dåligt självförtroende när det gällde det tekniska. Gunnar för att han alltid varit en person som aldrig någonsin sparat några pengar, utan supit och rumlat upp det mesta som blivit över när livets nödortfö betalats. Dessutom var han ganska opraktisk. Förmodligen var hans självförtroende inte heller särdeles stort.

Nu hördes det att det kom någon i uppgången. Tiden stämde ganska bra. Någon gång vid halvfyratiden brukade han komma hem på lördagarna. Om han var nykter vill säga och arbetslös. Annars minns jag inte när han kom hem när han arbetade. Då var ju sannolikheten givetvis mycket större att man inte behövde oroa sig lika mycket för hans nykterhet. Vi bodde på andra våningen. Var det hans steg? Det var i alla fall någon som satte ner fötterna på trappstegen på samma sätt. Lugnt tempo, skrapade lite grand. Ännu ingen blåsvissling. Gick förbi första våningen. Satte foten på första steget till andra trappan. Nu hördes lite svagt det välkända och trygga blåsvisselljudet. Det tilltog något i intensitet. Givetvis knappt hörbart för dem som inte lyssnade efter det. Men för mig och min mamma var det viktig information. Det hade aldrig hänt att detta ljud åstadkommit om han druckit något. När han är vid dörren och nyckeln sätts i låset är detta korta utsnitt ur min barndom ett lyckligt minne.

Tillvarons förtätning

i sekundens tysta lycka

En blick från dig

Trädens rörelser i vinden

Luftmassornas energi

på väg mot mig

Du berör

Cecilia Hultberg

Hörby

Blåljus

Trafiken tätnade alltmer. Fredagskväll och rusningstid innebar att de enda som kunde rusa var motorerna. Köerna växte. Frustrationen likaså. Många var på väg. Alla ville komma fram så fort som möjligt. Jag också.

Sirener och blåljus pockade plötsligt på uppmärksamhet och framkomlighet. Jag såg ambulansen hastigt närma sig i backspegeln och jag höll mig långt in mot vägkanten för att släppa förbi den. Köen av bilar segade sig fram. Idag var det värre än vanligt. Typiskt, jag som lovat vara hemma i god tid.

Idag skulle jag komma hem till färdigdukat bord. Slippa handla. Slippa laga mat. Bara att sätta sig ner och bli uppassad. Det var Mors Dag-presenten från döttrarna. Jag kände mig privilegierad och kom på mig själv med att sitta med ett stort leende på läpparna. De hade blivit stora, flickebarnen. Duktiga och omtänksamma. Inte utan att man var stolt. Jag tog en hastig blick på klockan. Kvart över fem.

Kvart över fem? Det kunde inte vara möjligt. Närmare sex måste väl ändå klockan hunnit bli? Jag kollade igen och konstaterade att klockan stannat. Det var väl dags att byta batterier. Det fick bli efter helgen. Just nu längtade jag bara hem.

Jag satte på radion för att kanske höra nyheterna och få reda på vad klockan var. Radion gav inte ett ljud ifrån sig. Fel på den också. Krånglade något så var det precis som om allting annat också skulle krångla. Jag tryckte på knapparna och vred på rattarna, men det var helt dött. Inte så mycket som ett brus. Jag provade att trycka in kassetten, som satt i radion, men det var fortfarande knäpp tyst. Med en suck muttrade jag fram en liten svordom för mig själv och

började fundera över vad en reparation skulle kosta eller om jag kanske rentav skulle unna mig en ny, modernare apparat. Kassetter var hopplöst ute enligt döttrarna.

Nu såg jag blåljusen igen och trafiken som stockat sig helt framför mig. Jag skulle bli ännu senare.

En olycka hade hänt där framme. Jag saktade ner och lade i ettans växel. Bilarna kröp fram. Stundtals stod kön stilla, kröp fram några meter och stod stilla igen. Jag trummade otåligt med fingrarna på ratten och försökte förgäves praktisera de mentala avslappningsövningarna, som jag lärt mig från kassettbandet, som nu inte gick att lyssna på.

Det började skymma och de blinkande blåljusen lyste upp höstkvällen i en kall verklighet ju närmare man kom olycksplatsen. Jag huttrade till. Det var olustigt.

Någon satt just nu och väntade förgäves på de drabbade. Någon skulle få ett tråkigt besked innan kvällen var slut. Främmande människor, men ändå kände jag starkt med dem. Ett ögonblicks verk och livet blev inte detsamma mer.

Jag överväldigades plötsligt av ett stort behov att få ta maken och barnen i famnen, krama dem, hålla dem länge tätt intill. De betydde så oerhört mycket för mig.

Poliser stod nu och dirigerade fram trafiken medan glassplitter och blod spolades undan från vägbanan.

Jag passerade olycksplatsen i snigelfart och kunde inte låta bli att snegla. Då såg jag bilen! Men, det var ju min bil! Hur kunde det vara min bil? Jag satt ju här!

Jag stirrade på bilvraket framför mig som om det varit på film. Bilen var fullständigt ihopknycklad i fronten. Hade kört rakt in i ett betongfundament. Det var min bil. Registreringsnumret . . . Jag kände mig svimfärdig. Jag lät blicken vandra runt i bilen, hade jag tagit fel bil? Höll jag på att bli tokig?

Jag viftade vilt åt polismannen att komma fram till mig. Snälla.... hjälp, men han fortsatte vinka fram bilarna utan att röra en min.

Han tog ingen som helst notis om mig. Bilarna bakom mig passerade. Allt var överkligt. Jag mötte min stirrande blick i backspeglarna. Vitt ansikte, mitt ansikte, rött blod, blinkande blåljus...

Då såg jag maken och barnen, som satt vid matbordet i vårt trivsamma kök. Hemlagad lasagne stod på bordet. Sallad. Levande ljus. Rödvin. Cola till barnen. Där satt de och väntade på mig. Tom plats framför tom tallrik och tomt glas.

Väntade.

De märkte inte att jag var där.

Jag ropade ljudlöst. Famlade i tomma intet. Försökte fånga deras uppmärksamhet, men de såg mig inte.

Jag ville röra vid dem. Ville säga att jag ser hur fint ni har gjort, så gott det luktar, att jag vet att ni har det bra. Att jag älskar er. Allt kommer att ordna sig. Ni har varandra. Men jag... måste gå nu.

Samtidigt var jag tillbaka på olycksplatsen, såg det ifrån ovan, hela scenariot. Bilen var nu täckt av en presenning och forslades bort av en bärgningsbil. Den slingrande kön av bilar rörde sig allt fortare och löstes upp. Snart skulle ingen märka att någonting hade hänt just här.

Själv fortsatte jag framåt, framåt mot ett starkt, blåvitt ljussken, som skymtade långt borta vid horisonten.

Hedersomnämmande vid novellpristävlingen:

”Detta är något så ovanligt som en tragisk thriller, med egentligen allt väsentligt skrivet mellan raderna i en gastkramande effektiv korthuggenhet och disciplinerad återhållsamhet som ger ett överväldigande tragiskt intryck av ren dramatik.”

Lars-Göran Högström

Tolered

Ovädret

Vi hade satt nät ute vid Storsnart och dagen därpå skulle vi ta upp dem. Vi gick ut vid sextiden på morgonen, mörka moln fanns det på himlen. När som helst kunde ovädret braka loss. Det var kulingvarning. Men vi hade bestämt oss för att gå ut ändå för att ta upp näten.

När vi kom ner till viken så hade vattnet stigit minst en halv meter. Vattnet kommer och går i den viken. Vi fick vada ut till båten med alla sakerna som vi skulle ha med oss. Men det mesta låg där i båten redan, fast vi tog med oss extra spänner ifall.

Jag lossade båten från bryggan och stakade mig ut med åran, tills jag hade kommit på lite djupare vatten. Sedan fällde vi ner motorn i vattnet, pumpade fram lite bensin ur tanken och drog i snöret. Motorn gick igång och jag styrde båten ut till Storsnart. Ön Storsnart ligger uppe i norra Bohuslän.

Nu hade det börjat blåsa och gå vita gäss på sjön, men färden gick vidare. När vi hade passerat Hundhuvudet, såg jag sillen gå uppe vid ytan. Det fanns nog makrill att få här.

Jag saktade ner båten och tog fram dörjen, släppte ut några famnar lina och vips så var de där och högg på kroken, jo här fanns det makrill att få. Vi hade helt glömt bort både vädret och näten. Fem makrillar fick vi och det var bra. Sedan fortsatte vi till Storsnart där näten låg och väntade på oss.

Nu började vi med att ta fram kassen som vi skulle plocka upp nätet i och tog sedan upp välen och virade in snöret. Nu kom nätet. Det var fullt med sjögräs, maneter och rätt som det var, kom en stor krabba och därefter kom all fisken upp.

Småsillen hade simmat tvärs igenom nätet och lurat med sig makrillen. Det blev en bra fångst idag. Fem makrillar, en stor krabba och torsk, plus fem makrillar vid Hundhuvudet.

Vädret hade blivit värre nu och vi lade till vid Vattenholmen. Som tur var så hade jag min mobiltelefon med mig i båten, så jag kunde ringa och tala om att allt var okej, och att vi skulle vänta tills ovädret hade lugnat ner sig.

Senare när vi kom tillbaka till viken, hade det blivit lågvatten. Stannade motorn och lyfte upp den, stakade mig närmare land och klev ur båten och förtöjde den. Vi bar först upp nätet, därefter hämtade jag fisken och krabborna.

Båtmässa

Stressa, stressa
Båtmässa
Frestad
Kontrakt
Frakt
Hamn
Semester
Regn, storm
Familjegorm

Höst
Båtannons
Förlust
Nyår
Vår
Husvagnsmässa
?

Kärlek
Möte
Spänningstider
Ljuva tider
Svåra tider
Smärta i hjärta
Ensamma tider.

Ulla Högström Tolered

En vårdag.

Jag sitter på min altan och lutar huvudet mot väggen, för att möta de varma solstrålarna till mitt ansikte. När jag blundar, känns det nästan som en härlig sommardag. Hoppas få lite färg i ansiktet efter den långa och kalla vintern. Men när jag åter tittar upp, möter min blick smutsig snö på sina ställen på gräsmattorna. Vintern har svårt att släppa sitt tag till nästa årstid, fast vi redan är inne i mitten av april. Våren som vi alla går och väntar på.

Jag ser vår granne plocka ut vattenslangen ur garaget, för att tvätta sin bil. De flesta bilarna är verkligen smutsiga nu efter allt stänk från gatorna.

En annan granne går förbi, nickar och säger att han tror våren är på väg. Alla ser så förhoppningsfulla ut. Skulle tro att de är trötta på vintern och snöslasket de också.

Där jag sitter har jag en bra överblick både över gatan och över trädgårdarna på vad som händer och sker. Grannarna har börjat gå ut i sina trädgårdar för att titta efter vad som behöver göras efter den långa vintern.

En granne har börjat klippa grenar från ett äppleträd, medan hans fru krattar ihop grenarna på marken och bär bort dem allteftersom. I trädgården intill försöker de räfsa bort gamla löv, men det verkar som gräsmattan fortfarande är för blöt, löven följer inte med.

Tittar jag tvärs över gatan till radhusen, hänger en kvinna ut sin tvätt till tork, kanske första gången efter den långa vintern.

Plötsligt hör jag skatorna flaxa och skrika runt päronträdet i vår trädgård. När jag reser mig upp ser jag att en katt har klättrat uppför stegen som står lutad mot trädet. Meningen är att det trädet skall sågas ner. Men vad gör man nu när skatorna bygger ett bo där? Kanske vi får vänta tills skatungarna har flugit ur boet sedan? Jagade bort katten genom att kasta en boll mot den.

Efter det tar jag själv en promenad i trädgården och tittar hur långt våren har kommit. Snödropparna har blommat länge, men nu har också krokusarna börjat titta fram. I höstas planterade vi ner ganska så många lökar. Även tulpanbladen börjar synas. Undrar hur mycket rådjuren kommer att lämna kvar?

En hund skäller från en trädgård och en annan hund svarar från ett annat håll. I det här området finns det ganska många hundar. Själva har vi en svart storpuddel.

Det är skönt när människorna har börjat komma ut och visa sig igen, det blir lite mer liv och rörelse. Tänk snart tar man fram krukorna och fyller dem med jord, planterar ner pelagonier och andra växter. Plockar fram trädgårdsmöbeln och tar en kopp kaffe tillsammans med en granne. Härliga tider för dem som inte tycker om vintern, som jag till exempel.

Tänk, våren är underbar, sommaren likaså. Hösten med sina vackra färger, men vintern är kall och grå. Då människorna åter in i sina stugor gå.

Sommar

Varmt
Sommarhimmel
Fiskmåsar skria
Vindstill
Salt luft
Stigen slingrande,
ner till stranden.
Branta klippor
Varma klippor
Varm sand
Havet inbjudande,
till sköna bad.

Sommargäster
Vilka fester
Grill-os
Fyllos
Gap och skrån
Åk hem igen

Bitte Nohrin Jernberg
Orsa

Den lilla fågeln – Fritt fram

Det var en gång en liten fågel som hade den allra vackraste stämman du kan tänka dig. När den sjöng så förvandlades vinter till vår och natt till ljus dag. Ingen som hörde den kunde annat än le och

skratta lyckligt mot sin omvärld hur eländig den än tedde sig. Många försökte fånga den lilla fågeln men det lyckades aldrig. Den var mycket snabb och vaksam och lät ingen komma för nära. *Det finns väl fler ställen att slå sig ner och sjunga på*, tycktes den tänka varje gång någon försökte få tag i den. I ett nafs var den borta. Ingenting verkade kunna locka den att sitta kvar på sin gren tillräckligt länge för att man skulle hinna smyga sig nära.

Ryktet gick över land och stad om den lilla skönsångaren. *Var bor den någonstans?* frågade man varandra. Det var ingen som visste. Men teorier hade man och många, många tillbringade dagar och veckor med att leta på alla möjliga föreslagna platser.

Så lätt var det nu inte att hinna ifatt den. Den lilla fågeln var fri. Fri att flyga som den ville och fri att stanna till ett slag när den ville sjunga. Snart hade varje stad och varje by fått ett besök. Den stannade inte länge. Bara tills någon försökte fånga den igen.

Många beundrade den lilla fågelns känsla för frihet och vägran att låta sig fångas in. *Tänk om man själv orkade uppträda så konsekvent. Om man kunde vägra låta sig ledas i band av chefer och styrelser, kolleger och vänner, av samhället och familjen och... och...* Där ungefär var det en del som drog efter andan och såg sig skamset omkring. Så får man ju inte säga eller ens tänka. *Nej åtminstone familjen är då helig för mig, det har jag alltid tyckt! I vår familj är vi alla fria – demokratiskt fria! Ja hela vårt land är ju demokratiskt och fritt egentligen.*

Belåtet gladde man sig en stund åt sitt eget lyckosamma liv i ett lyckligt land. Man såg med överseende på den lilla fågeln som sjöng så ens hjärta ville brista. *Den stackaren, så ensam den är och ingen fast boplats har den säkert heller. Tänk att flaxa runt i tillvaron på det sättet och så helt utan ordning och regler för sitt verk. Hu då!* Så vände man sig om och fågelsången bleknade bort i öronen och blev till bakgrundsmusik för vardagsrutinerna.

Den lilla fågeln brydde sig aldrig om ifall den hade publik eller satt där mol ensam i en tall. Den sjöng för den ville det och mådde bra av det. Den måste ju sjunga. Hur skulle den annars leva? Om den stannade en stund på en plats eller inte spelade ingen roll för den. Den levde sitt eget fågelliv bäst den kunde och struntade naturligtvis helt i andra varelsers tankar och åsikter.

Ett fågelliv är kort och tiden gick som den alltid gör. Inte var det någon som upptäckte att den lilla fågeln en dag var borta. Nej, det dröjde länge tills man en dag vände sig till varandra och frågade efter den. Och nej, ingen hade skymtat den eller hört sången på länge. *Kanske den hade flyttat. Den har ju varit borta nu sedan...* Ja hur länge kunde man inte riktigt räkna ut.

Snart letade man överallt efter fågeln. Någon hade lyckats spela in den vackra sången och nu började man spela den överallt. Kanske skulle det locka fram den igen. Men ingenting man gjorde lyckades med detta. Fågeln var försvunnen – borta.

Alla längtade efter den nu. Man talade om den vackraste sången man någonsin hade hört och man skrev om den lilla fågeln. Teorier lades fram om var den fanns och om den var död eller hade flyttat. Ingen visste säkert. *Kunde man klara sig utan fågelsång i vardagen?* Radion spelade den lilla fågelns musik dagarna i ända och man torkade i smyg bort en tår i ögonvrån. Man saknade verkligen den lilla fågeln.

Vart hade den nu tagit vägen? Jo, längst inne i skogens mörka djup satt den högt upp i en tall och sjöng. Den sjöng för sin maka, för sina fågelvänner och grannar. Den sjöng för sin familj. Den sjöng för den stora djupblå himlen där ovanför och rakt ur sitt bröst sjöng den sina allra vackraste fågelkänslor för alla som ville lyssna. Den lilla fågeln hade byggt ett bo i tallen och flög inte mera runt överallt. Inte nu när den hade en liten maka som låg där på de små äggen och ruvade och lyssnade på sången. Inte brydde den sig om

folket i byarna och städerna som letade och längtade. Hade man nu kunnat fråga den vad den tyckte om allt ståhej med radion och insändare i tidningen och allt – ja, då hade den väl skrattat. Kanske tyckte den synd om folk som inte kan göra sin egen lycka utan måste lita till andra för att må bra. Kanske suckade den över sådana varelser som stängde in sina känslor och slet ont i vardagen utan att någonsin sjunga ut vare sig sorg eller glädje. *De som inte hade någon sång – var fick de sin glädje ifrån?* Kanske den lilla fågeln undrade över folket i byarna och städerna. Eller kanske den helt enkelt inte brydde sig.

Efter en tid glömde folket ändå bort den lilla fågeln. Man oroade sig inte längre utan återgick till den vanliga rutinen med familj och jobb och ledigt och jobb och helg och så vidare. Fågelsång var inte längre så viktigt. Vardagen blev lite gråare, men det var man van vid att den skulle vara. Humöret sjönk hos alla och vissa blev rent deprimerade. Men det visste man ju var vanligt nu för tiden. Livet var tungt, men det skulle det ju också vara ibland. Allt har ju sin förklaring i ett modernt samhälle.

En del blev nu ena hejare på att diskutera och hitta anledningar och orsaker. Man utforskade möjliga tendenser och drog upp diagram på utvecklingen och visste snart mycket mer om sin värld. Konsten att må bra blev till en egen vetenskap och alla fick nu börja lära sig att hjälpa sig själva.

Men det fanns de som inte glömde. Sången fanns i deras huvuden och letade sig ut i deras musik och dikter. Några skrev böcker, andra sjöng så ofta och så bra de kunde. Fågelsången hade för länge sedan tänt en gnista i deras bröst och den brann där ännu.

Det var just de som en vacker sensommardag också först fick syn på den lilla fågeln igen. Den var tillbaka. Med sin outgrundligt vackra sång satt den högt upp i en tall och sjöng rakt ut i luften. Ja, det var en ovanligt vacker sommardag och det fick deras hjärtan att blomma upp i ett slag, och det är ju klart att sången hjälpte till. De

gladde sig över den lilla fågelns återkomst och lyssnade ivrigt och log lyckligt. *Vad livet ändå är förunderligt skönt och behagligt ibland!*

Hedersomnämmande i novellpristävlingen –

”En underfundig symbolistisk satir i form av en idyllisk saga.”

Tess Benschner Johnson Annedal

Drömmar

Genomskinliga, sköra
drivmedel
blod, svett, tårar

Tingen blir målet
för abstrakt ursprung

de verkliga behoven
förträngt

för flyktig
lust och verkan

och nya drömmar
ty redan jag glömt

att vägen dit
långt mer
värdefull är

Upprop

upphetsad
klämtar kyrkans klockas kläpp
stolt över sin mission

– vakna upp alla trötta själar
kom in i mitt hus
låt er berusas där

förväntansfull trängsel vid porten
– öppna vi vill in, vi vill bli...

Guds tjänare maler
– syndare brinn i helvetet nu och för evigt

Nedstämda
mödosamma
steg
lämnar

Skamset stum klockkupol
åser själars uttåg
Kläppen vilar styrka
inför nästa upprop

Snörik vardag

Den vackraste ensamheten
En vandring en snörik vardag
Bländande
gnistrande vitt
sol från klaraste blå

scenen ändras av iakttagande
uppmärksam tystnad inträder
ögon scannar sekvenser
rytm i stegen
återhållsam

otydlig... strax med full skärpa
gigantisk
Blicken fokuserad
Stark doftutsöndring
Evighets isskulptur – blir jag – blir han

Dock skogens konung
Upplöses
Lämnar mig kvar
I den vackraste ensamhetens
vandring i Skatås en snörik vardag

Konstnärs kyla

Is
klimat och hav
Rudbergs avtryck talar till mig
Oändligt
isbergs landskap

Tystnad...
men ändå ej
födslovänder i is
kalvar klövs
Kyla

Kom in

Gå in i din kammare
Din egen andes rum
Ditt eget stillhetens hav
När du söker svar

Gå in i ditt innersta
All denna kunskap är din
Endast en nanosekund från dig
Fågels spröda kvällsdrill...
Solens första andetag...

Kom in i ditt väsens evighet
Oroa dig aldrig mer
Vad som än sker...
Var du än befinner dig
Blunda. Andas in.
Och du är där...

Jan Khouback
Annedal

Fritt fram

— Varför hämtade du inte ut ditt turistpass i dag? Anita skakade på huvudet och såg bekymrad ut.

– Äsch, jag har inte bestämt mig ännu för vart jag vill åka. Kanske blir det solkusten och Varna. Eller varför inte Constanta? Jag bestämmer mig i morgon och hämtar mitt pass då. Anita skakade på huvudet:

– Då är det för sent, Éva. Du har gjort bort dig, fattar du inte det? Ditt turistpass för de socialistiska staterna är indraget och i morgon kommer du ingenstans utanför landets gränser. Din nästa chans kommer om sådär en tio år. Éva svalde tungt och skulle just till att säga något, men Anita fortsatte:

– Du vill ju lämna landet. Det är dags nu och när jag säger nu, så menar jag nu! Jag har valt ditt turistmål åt dig. Du skall åka på badsemester till Rijeka. Det går ett tåg dit 23.05, det vill säga nu om tjugo minuter och det tåget skall du med. I morgon kommer du till Rijeka och där tar du bussen till Buzet. Det är gränsstationen mot Italien. Det är också bussens ändstation, så du kan lätt hitta rätt buss. Det står förmodligen Buzet på den. Den avgår dessutom från stationen i Rijeka. I Buzet bör du ha chans att hoppa över staketet som markerar gränsen där.

– Men. . . men. Så kan jag ju inte bara göra, fattar du väl? Jag måste packa och jag måste tänka över saken. Och jag måste säga adjö till min katt, mina föräldrar och mina kompisar. Lite pengar måste jag ju fixa också. Jag kan inte bara sticka nu.

– NU, Éva. Det är din enda chans. Om du inte tar den, så är du rökt, fatta det! I morgon måste jag rapportera att du fått ditt pass och att du hämtade ut det tidigare i dag. Jag måste också tala om vart du är på väg. Du har alltså natten och förhoppningsvis en pålitligt trög byråkrati på dig. Det är allt! Éva såg förvirrad ut och drog sakta sitt hår bakåt med vänsterhanden. Så invände hon tonlöst:

– Men kan jag inte i så fall pröva gränsen vid Köszeg. Där har jag släkt som kan hjälpa mig. Dessutom förstår jag inte serbo-kroatiska. Anita avbröt bryskt:

– Det går inte. Gränsen där är minerad och en sak skall du ha klar för dig: gränserna runt landet är för det mesta minerade. Lita på mig. Jag jobbar ju, som du vet, inom turistföreningens avdelning för passfrågor, så jag vet. Din enda chans är Buzet. Där är det bara ett staket vid gränsen, eftersom gränsen i princip går genom en by. Dessutom har jag fixat dig ett temporärt

uppehållstillstånd där. Det måste man ha när man vistas vid en gränsstation. Éva suckade uppgivet:

- Men språket? Anita lutade sig fram och ruskade om Éva:
- Språket är ditt minsta problem, Éva. Du skall överhuvudtaget inte snacka med någon i onödan. Och om du blir tvungen, så använd engelska. Hon vände sig om och plockade fram en liten sliten väska som hon räckte över till Éva:
- Här är lite kläder och frukt och några dollar som jag lyckades sno åt mig från ett svartväxlartillslag. Ge dig iväg nu och kom ihåg – prata med så få som möjligt!

Dragan Lucic kysste sin fru farväl och steg ur bilen. Det markerade slutet på en långledighet på tre dagar. Nu var det dags att åka tillbaka till arbetet som säkerhetschef vid gränsskyddet. Han rättade till sin tunna rock och begav sig mot perrong fyra. Han tittade på klockan. Det var ännu tjugu minuter kvar innan 343:an skulle rulla in på Varadins huvudstation, på sin väg mot Rijeka. Han huttrade till lite i morgonkylan och gick in på det nattöppna fiket för en kopp kaffe.

Éva försökte samla tankarna. Tåget hade varit absolut fullsatt och den första delen av resan hade hon tillbringat stående i gången. Anita hade lovat att försöka få fram ett meddelande till hennes föräldrar om vad som hade hänt. Under det att små samhällen passerade revy i mörkret undrade hon om hon någonsin skulle få se dem igen.

I Nagykanizsa hade de flesta passagerarna stigit av och tåget blev nästan tomt. Hon hade till och med fått en hel kupé för sig själv. Hon lade sig på ett säte, men hade ingen ro att sova, så hon gick tillbaka ut i gången igen och vandrade rastlöst fram och tillbaka. Gränsen närmade sig och hon blev alltmer nervös.

Vid gränsen blev tåget stående länge. En massa tullare svärmade in och ut genom vagnarna. Det hördes skrik och rop från perrongen och det vilade en ingrodd lukt av koleldning och

desinfektionsmedel över stationen. Éva tittade ut och såg att en hel familj zigenare höll på att bli avhysta. Hon gick in och satte sig i sin kupé och tände en cigarett. Anita hade varit omtänksam nog att lägga ett par paket Sophianae i den bruna väskan.

Rätt som det var slets dörren upp och tre tullare klampade in. En av dem röt med charmen hos en cementblandare:

– PASS!

Évas hjärta stannade. Nu var det nog slut på äventyret. Tullarna tittade på passet i en evighet och jämförde passnumret med en lista som en av tullarna hade i handen. Éva började fundera ut en hyfsat bra förklaring till vad hon gjorde här när en av tullarna lämnade tillbaka hennes pass, med orden:

– OK!

Sedan vällde de ut genom dörren och slängde igen den med en smäll.

Dragan Lucic klev ombord på den nästan en timme försenade 343:an och letade sig fram till vagn 5, plats 63, som han hade reserverat redan vid avresan från Rijeka tre dagar tidigare. Han hoppades att kupén skulle vara så pass tom att han skulle kunna sträcka ut sig på ett säte och sova ett par timmar. Han hade tur. Det fanns bara en flicka i kupén. Det blev alltså ett helt säte över till honom och han skulle kunna vara någotsånär utvilad när han kom fram. Han baxade upp sina väskor på bagagehyllan och satte sig sedan ned och tände en cigarett och betraktade sin medpassagerare. Hon såg vilsen och trött ut och hon rökte nervöst. Stackare, tänkte han. Hon är väl ute på sin första resa någonsin. Han beslöt sig för att försöka inleda en konversation:

– Tåget är visst försenat. Undrar om de kommer att hinna köra in tiden? Éva stirrade skräckslaget på honom. Hon förstod inte ett dugg av mannen hade sagt, så hon stammade fram på ungerska att hon inte förstod.

– Aha, ni är ungerska, sade då Dragan på något brutet, men fullt förståelig Vojvodinadialekt och fortsatte:

– Och vart är ni på väg? Till Rijeka, kanske?
– Ja just det, svarade Éva lite för snabbt. Jag skall på badsemester en vecka. Dragan scannade kupén med van tullarblick och fann det lite märkligt att hon inte hade mera bagage med sig än en liten sliten väska. Så han skärskådade henne noga med yrkesmässig blick. Visst såg hon lite nervös ut.

– Badsemester en vecka, sade han och lade en officiell ton till sin röst. Med så lite bagage? Ursäkta att jag undrar, fortsatte han, men jag jobbar på gränsskyddet och normalt när någon reser så långt med så lite bagage, brukar det innebära att personen har för avsikt att hoppa av. Inte för att jag tror att ni har den avsikten, men som tullchef är det min plikt att fråga, tillade han och visade henne sin tulltjänstemannalegitimation.

Éva stirrade med bultande hjärta på mannens legitimation. Så nu var det slut. Nu åker hon dit. Men så fann hon sig, svalde några gånger och sade;

– Jag behöver inte mera förstår ni. Jag skall bo hos släktingar i Rijeka. Dragan tog fram sin stramaste min och bad att få se hennes pass. Med darrande händer räckte hon över passet till honom. Ett kort ögonblick funderade hon på att snabbt rusa av tåget, som just då stannat på centralstationen i Zagreb. Men lika snabbt avlog hon tanken. Hon skulle inte ha en chans. Passet var ju dessutom i sin ordning och att det nu var indraget var ju ingen som rimligen kunde känna till ännu. Men om bara ett par timmar öppnade turistkontorets passavdelning hemma och då var det kört. Men ännu borde hon vara säker.

Dragan lusläste passet och naglade därpå fast henne i sätet med en stålblick. Sedan sade han;

– Det tycks ju vara i sin ordning. Sedan tillade han med vänligare ton: Nu föreslår jag att vi vilar på varsitt säte, så att vi är utvilade i morgon då vi kommer fram.

På så sätt kom både tilltänkt bödel och tilltänkt offer överens i bästa samförstånd och de vilade under tystnad på var sitt säte ända fram till ankomsten i Rijeka.

Bussen var lätt att hitta. Anita hade omtänksamt lagt ned några dinarer i väskan också, så Éva köpte biljett till Buzet, efter att först ha fått visa upp sitt tillstånd att vistas där. Vid det här laget hade turistföreningen, avdelning passfrågor, öppnat sedan en timme tillbaka och hennes pass var förmodligen redan spärrat, men busschauffören var tack och lov lyckligt omedveten om det.

På stationen i Rijeka hade Éva varit lite nervös att Dragan skulle se att hon klev på just bussen till Buzet. Det går inte alls ihop med att badsemestra i Rijeka och hon förstod att Dragan då omedelbart skulle fatta misstankar. Men hon behövde inte ha oroat sig. Han hoppade snabbt in i en taxi och försvann sedan ur synhåll.

Men Buzet var en besvikelse. Éva insåg att Anita varit aningen för optimistisk. Visserligen fanns det ett staket som skilde Jugoslavien från Italien, men det var bara en kort bit. Längre bort fanns det plogade och minerade fåror och vid sidan av dem stod strama, obevekliga och bemannade vaktorn uppradade.

Staketet var dessutom över två meter högt, försett med taggtråd och mycket välbevakat. Mängder av vakter patrullerade vid det. Éva vandrade fram och tillbaka och försökte finna en lösning, men det verkade vara som förgjort. Det fanns alltid minst två vakter i närheten av henne.

Dessutom blev hon stoppad titt och tätt och var tvungen att visa upp sitt specialtillstånd. Éva insåg att om hon velade runt som en äggsjuk höna alltför länge, så skulle någon vakt bli misstänksam och kolla hennes pass också. Och i så fall skulle det vara kört. Så hon satte sig på ett litet fik för att fundera över situationen. Hon spenderade sina sista dinarer på en mugg änglapiss, som av någon anledning kallades för "kaffe".

Under tiden hade Dragan fått ett telefonsamtal från turistbyrån, avdelningen passärenden, angående ett indraget pass. Ett foto hade

också telefaxats över och även om faxmaskinen var urdålig och från anno dazumal, så kände Dragan genast igen sin medpassagerare från tåget. Så hon var på avhopparstråt ändå, den lilla bitchen, tänkte han ilsket. Han avskydde att bli lurad. Visst var det synd om henne, men regler är till för att följas. Dessutom hade hon lurat honom. Han kommenderade kvickt in tre tullare i en tjänstebil, satte sig själv vid ratten och gasade på för fullt upp mot gränsstationen i Buzet.

Éva smuttade på ”kaffet” och kunde för sitt liv inte komma på någon lösning. Hon funderade till slut på att åka tillbaka till Rijeka och låta sig arresteras där. Då skulle ju badhistorien hålla och det skulle inte hända så förfärligt mycket mer. Men om hon skulle åka fast här i Buzet, ja då var det nog kört. Att vistas vid en gränsstation med ett spärrat pass, det var inte bra. Dessutom skulle Anita också åka dit, eftersom man snart skulle inse att det specialtillstånd hon hade för att vistas där, kom från henne. Éva beslöt sig för att ta sig tillbaka till Rijeka och skulle just resa sig för att gå till bussen, när det hände en massa saker snabbt och på en gång.

Dragan och hans tre tullare var nästan framme i Buzet. Bara sista uppførsbacken kvar. Dragan gasade på lite extra, öppnade sidofönstret och slängde ut en välrokt fimp. De första gränsskjulen kom i sikte.

Då smet en stor geting in genom det öppna fönstret. Dragan kommenderade tullarna att avhysa den, men de misslyckades med det. Dragan försökte hjälpa till och inom kort var bilen full av viftande armar och grova kötteder. I ett ögonblick av okoncentration bar det sig inte bättre än att bilen brakade rakt in i det tullskjul där man förvarade gödsel till majsodlingarna omkring stationen. Det blev ett rejält brak och hela det primitiva skjulet och stora stinkande sjok av gödsel rasade ihop över bilens svärande män.

Just som Éva skulle resa sig för att gå till bussen, såg hon hur en bil kom farande med full fart mot stationen, Instinktivt förstod hon, att nu är allt slut. Såväl hon själv som Anita skulle få skaka galler för flyktförsök, respektive medhjälp till flyktförsök.

Men till sin stora förvåning såg hon bilen fara rakt in i ett av stationens skjul. Skrällen hördes över hela området och alla rusade dit för att se vad som hade hänt.

Och plötsligt var det alldeles tomt framför staketet. Det som förut varit helt omöjligt, blev plötsligt möjligt. Det var fritt fram. Bara att sticka.

Éva sprang fram till staketet, kastade över sin väska till andra sidan och började klättra. Hon väntade sig att antingen bli skjuten eller neddragen, men ingenting hände. Hon tackade sin lyckliga stjärna att hon var så pass vältränad. Klättringen gick lättare än hon trott. Väl uppe vid staketets överkant lade hon sin tröja över taggtråden och svingade sig sedan över. Hon kastade en snabb blick bakåt. Fortfarande hade ingen reagerat. Alla stod och gestikulerade borta vid det raserade skjulet och hon tyckte sig se sin medresenär mitt i klungan.

Fortfarande fritt fram alltså. Hon gjorde avstamp och hamnade i en buske på andra sidan. Hon tog sin väska och sprang in i ett förbuskat skogsparti. En sista blick tillbaka, innan hon försvann bland buskarna, gav vid handen att ingen hade märkt något.

Éva var i Italien för första gången i sitt liv.

2-a pris i novelltävlingen:

. ”Spänningen byggs upp kontinuerligt. Den parallella dramatiken får en upplösning med finesse.”

Novellen är dessutom en sann historia från 70-talet.

Tidsreversibel spårvagnstur mot vaggan

Fyran rullade in, stannade och rullade iväg utan mig. Fel vagn, fel tid och fel destination. Det var åttan jag väntade på och just idag var det bara den som passade, eftersom jag skulle till Redbergsplatsen. Jovisst kunde jag ha tagit fyran och bytt vagn på Gamlestadstorget, men att återigen behöva trampa runt i nervös väntan på en perrong fick mig att avstå. Det räcker med en gång per resa!

Jag slängde en titt på tidtavlan och den berättade att det var fem minuter kvar innan åttan skulle rulla in. Fem minuter? Var det inte fyra alldeles nyss? Nåväl, jag gjorde en rastlös promenad utefter perrongen och väl tillbaka såg jag att det nu var sju minuter kvar innan en frisk, fräsch och välputsad åtta skulle anlända. Det var uppenbart att tiden plötsligt började gå baklänges. En förnyad titt på tidtavlan bekräftade detta, för den talade nu om att det nu var ÅTTA minuter kvar.

I andra tunnelröret rasslade den ena vagnen efter den andra förbi, tätt efter varandra. Det slog mig att eftersom tiden måste vara konstant i större sammanhang, så måste tiden alltså gå snabbare i andra röret. Eftersom min tid gick lika fort som vanligt, fast baklänges måste alltså tiden rusa på två gånger så snabbt i andra röret. Spårvagnarnas täta passerande åt andra hållet pekade också på att så var fallet.

Jag såg framför mig turistbyråns nya slogan: "Res till Angered, bli gammal i ett kick!" – Res till Centrum, bli ung, vacker och stark!"

Nu hade jag elva minuter kvar att vänta på min åtta och började jag minsann inte känna mig en aning yngre, vackrare och starkare? Jag gick en runda till. Tillbaka vid tidtavlan såg jag att det nu var tolv minuter kvar till åttans ankomst. Jag började känna mig

oansvarig och aningen onaturligt rask och pigg, trots en lång arbetsdag.

Då kom åttan. Jag blev förvirrad och trodde att tiden spelade spratt med mig – att jag kanske hamnat i någon sorts mystisk mellandimension eller så.

Men så förstod jag hur det låg till. Jag hade helt enkelt klivit på åttan före den åtta jag egentligen väntat på. Tiden hade alltså backat tillbaka en spårvagnstur och jag var nu en hel spårvagn yngre.

Fjompiga forskarfutiliteter

Jag upphör aldrig att förvånas över alla olika bisarra och underliga ämnen som forskare väljer att lägga sitt liv på att forska i. Det kan vara allt ifrån maskhålsstorlekar i regionala träskedar från Bayern, till föreningen för bevarandet av toalettsitsar i trä och dess historia. Allt med samma allvar och nit och samtidigt lite yrvakna förvåning över att just deras ämne och forskningsresultat är så okända bland ”vanligt folk”.

Nu senast fick jag ytterligare ett gammalt mysterium löst. Som alla vet är det ju så att när man inhandlar ett rör kex och bär hem det under yttersta försiktighet, så är det ändå så att några kex är trasiga. Ofta de översta i paketet, men ibland kan det också vara några i mitten av stapeln. Jag har till och med försökt att öppna kexpaketet med en hjärnkirurgs försiktiga handlag, men likväl – det är alltid några kex som är trasiga.

Kunde det manne vara så att de paketerats trasiga? Kanske ett trick av kexmonopolen att öka omsättningen och därmed vinsten på den världsomfattande kexbörsen? Men å andra sidan – det skulle till så mycket extra arbete med en sådan hantering att

kostnaderna skulle äta upp vinsten. Jag förkastade därför denna kexteori och betraktade mysteriet med de trasiga kexen som olösligt.

Ända till den dagen då jag läste att det finns vetenskapsmän som också har funderat över detta fenomen och beslutat sig för att ta reda på varför.

Med hjälp av avancerad laserteknik, så kallad interferometri (hört ordet förut?) har man undersökt ytan på nybakade kex. Man kom då fram till att när ett nybakat kex kallnar, så sker avkylningen asymmetriskt. I kanterna absorberar kexen fukt från den omgivande luften. Det gör att kexen utvidgar sig något.

Samtidigt torkar de ut i mitten och där drar sig ytan samman något i stället.

Det blir alltså spänningar i kexen och det leder till att det kan uppstå små osynliga sprickor. Det gör kexen extra känsliga för yttre påverkan, så hur försiktig än hanteringen av dem är så finns det en risk att de spricker.

Nu jobbar man med att lösa problemet och skapa det perfekta och brottsfria kexet. Man hoppas ju för övrigt att detta fenomen endast gäller kexdeg och inte, till exempel, betong i broar. . .

Jag väntar med spänning på nästa forskningsämne. Kanske kan det bli en studie i hur det kommer sig att en fullt frisk och rörlig person på en fullknökad spårvagn sätter sig på ytterstolen istället för på en tom innerstol. Kan det vara en traumatisk barndomsupplevelse som ligger bakom? Eller en känsla av att uppnå samma sällhet som en markägare kan känna då hans markområde får ett tillskott? Eller är det någon sorts panik att känna sig instängd i ett mentalt fångelse, eller är det bara ren och skär stupiditet?

Eller varför inte forska i det mystiska bankomatsyndromet? Här är det frågan om en oförklarlig personlighetsklyvning med plötsligt omslag. För hur kan det komma sig att en person som har stått i kön och muttrat över kösamhällets djävlighet plötsligt slår om helt då han/hon väl är framme. Då står han/hon kvar framför bankomaten och skärskådar kvittot in i minsta detalj långsamt och metodiskt post för post. Vad skulle hända om det är något fel? Åker apparaten på en propp då, eller försöker han/hon köra proceduren baklänges? Jag väntar med spänning...

Det förväntade och det inträffade

Att det förväntade inte alltid är det inträffade upphör aldrig att förvåna mig. En gång för mycket längesedan var jag på Kungsgillet för att dansa. Någon som minns detta ställe? De hade ofta någon typ av uppträdande mitt på kvällen och just den kvällen var det Charlie Norman med trio. De framförde en låt som jag inte minns vad den hette, men textinnehållet var ungefär detta:

Napoleons armé var på reträtt. De hade försökt inta Moskva, men hindrats av den brända jordens taktik och den oväntat stränga ryska vintern. Soldaterna var inte alls utrustade för att möta snöstorm och kyla, så återtåget blev strapatsfyllt. Många dog redan de första dagarna. De återstående soldaterna visste att de var chanslösa, men fortsatte apatiskt sin hopplösa marsch mot hemland, familjer, trygghet och värme.

En liten sparv kom flygande. Den hade förvirrat sig långt bort från flock och gemenskap och höll nu på att förfrysas. En soldat fick syn på den. Han tyckte synd om den, fångade den och försökte värma den i sina redan förfrusna händer. En utmattad häst gav ifrån sig en sista avföringshög, som hamnade på marken rykande av kroppstemperatur i kylan. Soldaten tog sparven och placerade den i träcket. Kanske skulle den kunna hämta upp

tillräckligt med värme för att överleva ytterligare ett tag. Kanske skulle den kunna hitta några osmälta korn att mätta sig med.

Strax efter passerade ytterligare en soldat. Han var desperat av hunger, såg sparven i träcket, slet till sig den och slök den med hull och hår.

Vad finns att lära av detta?

Den som trycker ned dig i skiten är inte alltid en fiende.

Den som drar upp dig ur skiten är inte alltid en vän.

Christian Lanciai Majorna

Ge mig vingar
men inte av guld
utan bara av ljus,
så min flykt kan övergå solens
och slå ut den med större glans
än hela världsrymdernas samlade härar av stjärnor.
Ett enda fattigt vingpar är tillräckligt,
de må vara lappade och tilltufsade,
bara de bär min fantasi
bortom den yttersta dimensionen,
ty den kan aldrig få nog ändå.
Lär mig leva
men bara på flyktens vingar,
ty jag vägrar att någonsin stanna,
och det enda eviga livet
är den eviga flykten.

Skuggor

Skuggorna förlängs,
medvetandet förträngs,
ger vika för melankoli
i dunkla drömmars symfoni
förklädd i sjuka stämningars bedövning.
Varför upplevs detta negativt
när livet blott är positivt
som glädjens fackla i världsrymdens natt?
Jag kan ej fatta det,
det måste vara vekhet,
ty allt vett förbjuder schack och matt.
Vik hädan, skuggor och förtrollning,
låt mig leva blott för ljus och gryning,
ty livets enda lag är liv i evighet.

Gamla vänner

Gamla vänner är ej blott som gammalt gräs
som alltid finns där kvar att trampa på,
ett trevligt grönt som alltid grönskar
och som efter snö och vinter kommer fram igen.
Nej, gamla vänner är som gamla rötter
och det nödvändigaste i livet.
Därför talar vi om gräsets rötter,
som ger nytt liv när vi tar av skor och strumpor
och går nakna på den friska jorden
i direktkontakt med mor naturen,
livets ursprung och den mull vi alltid återvänder till,
som pryds och kläds av gräsets trygga grönska,
all den vänskap som består och alltid finns där kvar,
hur mycket vi än trampar på den.

Jan Lenander Fredriksdal

Pegasos hovar: materialförvaltarens kvarlevor

att vara vuxen
är det samma som att svika

det finns såna
som förvaltar idealen
– Rebeller!
kan mycket om idéer
men inget om livet
– Kom ge mig ondska, ge mig liv!

han jobbar som idealförvaltare i vår förening
har sin plats vid sidan av planen

...
eldfågel dansar på de vita böljorna
vakar inte
lyssnar inte, låter
Pegasos hovar klappar mot molnen
det är fanor som smattrar: triumf!

men om natten bombas åkrarna med den släckta kalken
och vi brinner inte mer
vi dansar och våra kroppar återger månens sken
det gnistrar vi ler
fryser inte i det tysta mörkret

på den andra dagen vaknar vi
ostallade och tittar förundrat
på varandras trasiga ögon

så ger vi
materialförvaltarens kvarlevor en värdig begravning
och läser:
de enda idealen värda namnet är de goda, de kristuslika, de
dödsbringande
livet är det skira undantaget
som ur den svarta myllans kompost
stegrar sig på rent djävulskap
den döde var en god man
därför dödsdömd
Amen

Detta hav

varje gång jag närmar mig stranden
vänder jag om mot
öppet hav
det kanske finns en annan strand?

på stränderna och högre upp på land
står människorna
gjutna
älskar havet
saknar människorna

stränderna, monterade
vid havet
förstör människorna

detta hav saknade strand
det var bara hav
inga människor hade missuppfattat det;
de var båtar

Ambigua

jag älskar det mulna vädret på jorden
musiken som inte påminner
det skapade intet
där vi får ro

den andliga rätten
att hålla kontakten
det värnade riket
med det dunkla ljuset
som får oss att se klart
inåt

det fattiga språket
som brukar jorden
med den enkla blomman

Du är kungen av Ambigua
med prinsessor och adjutanter
du sålde dina kavajer
och suddade ut världens konturer
med ett dimmoln
ifrån havet

Eva Lindgren Kungsladugård

Estrellas terrestres o Amigas nuevas

Como estrellas recién nacidas
y que siempre estaban allí
Inherentes
en la gran Sabiduría
que por fin las dio a luz

Como estrellas que brillan
en la noche
negándose a ceder el lugar
que a duras penas conquistaron
en el gran espacio del vacío

son los seres humanos
cuando se dan a conocer
así como son:

Irresistibles
Astros de la tierra

Jordstjärnor eller

Nya väninnor

Såsom nyss födda stjärnor
och som alltid var där
Inneboende
i den stora Visdomen
som till sist gav dem liv

Såsom stjärnor som gnistrar
i natten
och som vägrar att ge upp den plats
de med stor möda erövrat
i den stora tomma rymden

är människorna
då de ger sig till känna
såsom de är:

Oemotståndliga
Himlakroppar på jorden

Declaración de autoconocimiento

Cuando te digo
que no te entiendo
noto que me refiero
a las características
tuyas que no acepto
que me son ajenas
que no me convienen
que me excluyen
o que me hieren
y siento un profundo
rechazo
mientras busco
lo que quisiera
encontrar en ti

Cuando me digo
que te entiendo
y que no me queda otra
que aceptarte como eres
veo un sistema hermético
autosuficiente
capaz de adaptarse
sólo hasta donde quiere
Un sistema imperturbable
al que no le importa
si estoy o no

Självkännedomförklaring

Då jag säger till dig
att jag inte förstår dig
märker jag att jag avser
de särdrag hos dig
som jag inte accepterar
som är mig främmande
som inte passar mig
som utesluter mig
eller sårar mig
och jag känner
hur jag avfärdar dem
medan jag söker det
som jag vill finna hos dig

Då jag säger till mig själv
att jag förstår dig
och att jag inte har
något annat alternativ
än att acceptera dig som du är
ser jag ett hermetiskt
självtilräckligt system
förmöget att anpassa sig
bara så långt det vill
Ett orubbligt system
som inte bryr sig om
om jag finns eller ej

Milagro: Vitsippor

Entre las hojas pardas de antaño
salen a flote
islotes verde blancos

Crujen las hojas viejas y secas
debajo de nuestros pies
mientras las flores silvestres
nos ciegan
con su fresca blancura

Mirakel: Vitsippor

Mellan fjolårets bruna löv
flyter grönvita öar
upp till ytan

De gamla torra löven
krasar under våra fötter
medan de vilda blommorna
förblindar oss
med sin fräscha vithet

Jakob Lindmark Uppsala

Sista resan

Några barn skrek på avstånd. I dammen kämpade en röd leksaksbåt trotsigt mot de små vågorna. Solljuset glittrade i det brungröna vattnet, strålarna reflekterades och dansade vidare. Birger tog fram sina slitna solglasögon för att lättare kunna följa båtens färd. Han hade stil: välklädd i en ljus, sval linnekostym och en sliten halmhatt med ett brunt band. Skjortan var struken och uppknäppt i halsen. En tunn guldkedja skymtade ibland när han rörde sig. En betraktare skulle antagligen beskriva honom som karismatisk, han satt med värdighet, distingerad och lite avvisande likt en skådespelare eller författare som vill synas men inte störas.

Hettan fick luften att dallra. Det var en av dessa dagar som han längtat efter under hela vintern. Det var tydligen varmere rekord; varmaste juli sedan 1892, sa de på radion, men han klagade inte. Sol, vind och värme var det sista som skulle få honom att klaga. Han hade frusit sig genom vintern och hållit humöret uppe genom att längta efter ännu en sommar. Kanske den sista, men det oroade honom inte speciellt. Han hade trott att det var hans sista sommar i så många år nu att han slutat att bekymra sig. Döden kommer när den kommer. Rädslan var borta. Ödet hade gett honom ett långt och rikt liv och han hade hunnit förbereda sig väl. Han var beredd.

Birger lyssnade till barnen som lekte i vattnet, slöt ögonen, samlade tankarna och lät sig föras iväg på en våg. Dagdrömde. Det var en lek, en färd han gjorde dagligen och tekniken hade utvecklats till fulländning. Det var en resa i minnet, ett sätt att ännu en gång återse alla platser han tidigare besökt; ett av hans få nöjen nu för tiden. Han slappnade av i hela kroppen, andades lugnt, nästan obemärkt, kände hur pulsen minskade, lät sig föras med på färden inåt, bakåt i tiden. Han drömde sig bort till en tid när hans ben fortfarande bar, han såg en fyr och han såg sig själv gå på en strand nära havet som han älskade. Det var en yngre kopia av honom själv, solbränd med fuktigt hår, långsamt vandrande i vattenbrynet för att lufttorka i den varma vinden. Han återkallade bruset från vågorna som lugnt bröt innan de slog upp några meter på strandvallen och lämnade en remsa med fuktig, packad sand. Precis lagom hård för hans bara fötter. Ljudet från vågorna stillade hans sinne. Det hade en nästan hypnotisk verkan. Han såg sig själv plocka i strandkanten, leta sten, drivved och andra strandfynd. Till synes planlöst tog han upp små släta stenar, stannade och inspekterade, vred och vände. Några kastades tillbaka på en gång, andra sköljdes av i vattnet och hamnade efter lite mer betänketid i fickorna på hans stora badbyxor.

En boll kom rullande, studsade mot en sten, ändrade riktning och blev liggande vid Birgers fötter. Han rycktes ur sin dröm och på ett ögonblick var han tillbaka i verkligheten. Han betraktade

den rödprickiga bollen. En liten flicka kom springande med tveksamma steg över den slitna gräsmattan. Hon stannade upp på några meters avstånd och såg sig oroligt omkring när hon förstätt att hon var tvungen att gå fram till den skrämmande rullstolen för att hämta bollen.

"Kom du, var inte rädd", sa Birger. Han viftade bort en fluga som surrade runt ansiktet. Hade han kunnat röra på benen hade han sparkat tillbaka bollen. Flickan snörpte med munnen och stod tyst kvar utan att flytta sig ur fläcken.

"Jag heter Birger. Vad heter du?" Flickan var liten och tanig. Hennes långa, mörka hår fick det lilla ansiktet att verka smalare än det var. Birger jämförde med sina egna barnbarn och gissade att flickan var fyra år.

"Är det din boll?" frågade han med vänlig röst.

Fortfarande inget svar men hon lyfte ögonen och mötte hans blick för första gången. De bruna, klara ögonen fångade Birger och släppte inte taget om honom. Det var precis som om hon såg rakt in i hans själ. I samma ögonblick kände han det: den krypande känslan, en darrning i bröstet kittlande likt en svag elektrisk stöt, den intensiva närheten och hur de bokstavligen drogs till varandra. Birger blev upprymd och samtidigt rädd. Allt kom så plötsligt, tårögd insåg han att tiden var inne, sista tidens sökande var till ända. I dag skulle det ske, det gick inte att backa. Det här var chansen, kanske den sista och han fick inte vänta. De var tvillingsjälur, visserligen från helt olika generationer, men ändå, hon var den utsända och han var den hon sökt och tvärtom på samma gång.

"Amanda, varför kommer du inte, du ska inte störa farbror." En långbent kvinna i svart bikini kom fram till flickan, plockade upp bollen och bad om ursäkt innan hon tog flickan i handen. Hon verkade nervös, obekvämt av att stå halvnaken i bikini framför den okände mannen. Birger förstod på en gång att hon måste vara Amandas mamma. De hade samma mörka hår och samma drag över ögonen.

"Hon stör absolut inte, det är bara trevligt med lite sällskap."

Den solbrända kvinnan stannade upp. Märkbart förvånad över Birgers kommentar, mötte hon hans blick och tvekade ett ögonblick. Det syntes att hon tänkte.

"Ja, fast hon kanske inte är så mycket till sällskap." Kvinnan ångrade genast vad hon sagt men insåg att hennes svar krävde en förklaring och fortsatte:

"Det är lite komplicerat, men Amanda vill inte prata. Det är egentligen inget fel på henne, inte enligt läkarna i alla fall." Hon gjorde en paus och tittade åt sidan. Birger såg att hennes ögon blev glansiga.

"Av någon anledning har hon bara valt att sluta sig för omvärlden och i stället leva i sin egen värld, en värld där vi vanliga människor inte ryms. Hon ser på oss och på vår vardag som genom en filmkamera, registrerar allt men varken deltar eller ingriper." Kvinnan ursäktade sig igen och gav Birger ett ansträngt leende samtidigt som hon lyfte upp Amanda i famnen och gick tillbaka till den rutiga filt som låg utbredd på gräset en bit bort.

Flickan såg över axeln på sin mamma, mötte nyfiket Birgers blick och släppte honom inte ur fokus när de avlägsnade sig. Hon log. Birger kände sig lugn, flickan hade förstått. Hon måste ha uppfattat samma känsla, känt det som hennes mamma aldrig skulle kunna känna och förstå. Birger visste säkert att hon skulle komma tillbaka.

"Hur har du det Birger? Du förkyler väl dig inte?"

Birger ryckte till. Lena, ett av biträdena kom fram och lade sin hand på hans axel. Det var inte första gången han rullat iväg i smyg, och personalen hade börjat lära sig hans vanor. Birger såg att hon led i värmen, skjortan spände över de stora brösterna och hon hade stora svettfläckar under armarna. Hennes panna var täckt av små svett droppar.

"Man blir inte förkyld i juli, inte ens gamla gubbar som jag. Är du snäll och rullar mig lite närmare." Han pekade bort mot dammen. Sjukhemmet låg i närheten av en av stadens få dammar

som fortfarande var i bruk och verkligen innehöll vatten. I mitten stod en fontän som svepte sina tunna strålar i en solfjäderformation.

Det kvinnliga biträdet visste att det var lönlöst att argumentera med honom. Hon lossade bromsen och sköt rullstolen ett tiotal meter framåt. Birger kände att hon luktade cigaretttrök.

"Jag kommer tillbaka och hämtar dig när det är kaffedags", sa hon och gick.

Plötsligt var flickan där igen. Ljudlöst hade Amanda kommit tillbaka och ställt sig mitt framför Birger, nästan osynlig i motljuset. De drogs till varandra som polerna på en magnet. Slumpen hade fört dem samman, samtidigt verkade allt planerat och regisserat in i minsta detalj. Flickan var den utvalda. Väntan var över. Birger visste att det var dags och att det inte fanns någon tid att spilla.

En lätt sommarbris, som börjat sin färd långt ute till havs, blåste genom skog och över åkrar. Väl framme vid parken fick en förlupen vindpust lust att leka och lyfte några nedfallna gulnande löv högt upp i luften, lät dem sväva fritt ett ögonblick innan de långsamt dalade ner i Birgers knä. Han tog ett löv i sin hand och smulade försiktigt sönder det mellan fingrarna. Innan smulorna hade nått marken kom ljuset. Det förblindade honom, träffade som ett spjut i bröstet, pressade ryggen bakåt och drog honom inåt, bort från verkligheten. Samtidigt höll han krampaktigt fast sig i rullstolen, knogarna vitnade och hela kroppen skakade. Kraften tröt och till slut föll han baklänges, med rullstol och allt. Innan huvudet slog i backen och hans kroppsliga jag slocknade för alltid gjorde han en sista ansats; spände alla muskler och kämpade, frigjorde energi, och tog sig ur den döende kroppen. Äntligen, tänkte han när han osynlig svävade tyngdlös och såg ner på sin livlösa kropp som utstrålade frid där den låg förbrukad i gräset under den brännande solen.

Från alla håll kom folk springande. En man med uppkavlade

byxor och vit skjorta stod med mobiltelefonen i ena handen och skorna i den andra och vrålade att han ringt efter ambulans. På marken knäböjde en ung kvinna i träningskläder över Birger och gjorde mun-mot-mun-metoden. Hon kämpade frenetiskt med tårarna rinnande utmed kinderna. Den blonda hästsvansen rörde sig i takt med andetagerna. Mitt i uppståndelsen stod Amanda tyst och orörlig, nästan drömmande. Chockad skulle någon säga efteråt. Men flickan var lugn, hon hade förstått när hon såg ljuset, gjort sig redo och påbörjat sin egen resa samtidigt som Birger föll omkull.

Likt två osynliga, fladdrande fjärilar möttes de över dammen; avvaktande med rytmiska rörelser svävade de hit och dit, lekte och inspekterade varandra. Rörelserna blev mer och mer samspelade. Sakta steg de uppåt, högre och högre, dansande i en intensiv spiralarörelse. Långsamt ökade farten, spiralen tätnade och de kom närmare och närmare varandra tills de var helt sammanflätade. Högt över trädtopparna löstes banden upp, gränser suddades ut och de två själarna möttes, förenades och smälte samman. Två blev ett. Med högre och högre fart roterade deras gemensamma väsen. Likt en tromb flög den ett sista varv runt dammen, vidare genom fontänen och återvände tillbaka till den orörliga flickan som för ett kort ögonblick lyste upp, precis som om någon hade fotograferat henne med en blix. Det var ett skådespel som ingen vanlig levande kunde se. Allt var över på några sekunder.

"Men Amanda, vad gör du här?" Den långbenta kvinnan kom springande och skakade den till synes onåbara flickan. Först fick hon ingen kontakt, men innan oron hunnit sprida sig fick Amanda liv i ögonen och log ett brett leende mot sin mamma. "Det här är inget att titta på," sa hon irriterat och drog för andra gången bort dottern från den gamla mannen som nu låg livlös på marken.

"Mamma, när ska vi äta bullar?" frågade Amanda med livlig röst.

Amandas mamma som först trodde att hon hört fel, stannade upp och satte sig på huk framför dottern. Hon synade henne från

topp till tå precis som om hon ville försäkra sig om att det var rätt unge hon dragit iväg med. Djupt i Amandas bruna ögon såg hon en intensiv glöd och livfullhet som aldrig hade funnits där tidigare.

"Vad sa Du?" Hon talade långsamt och höll samtidigt flickans händer i sina. Hon vågade knappt andas. Det högg till i mellangärdet, ett svagt hopp började långsamt gro och växa sig större. Hon kände en förändring, energin som strålade om dottern. Men hon försökte ändå slå bort känslan, ville inte bli besviken, oräkneliga gånger tidigare hade hon hoppats för att sedan besviket förbanna sin naiva optimism.

"Jag är faktiskt hungrig", svarade Amanda otåligt som den självklaraste sak i världen.

Det modern hört räckte för att övertyga henne. Hon böjde sig fram och gav gråtande sin dotter en kram. Det var glädjetårar, hon förstod absolut ingenting, men det gjorde inget. Hon var en prövad kvinna och behövde inte förstå.

Amanda tittade förvånad på sin tårögda mamma. I handen kramade hon resterna av ett torrt löv.

Tredje pris i novelltävlingen 2006

"Poetiskt berättad vardagsrealism med värme & känsla med en andlig underton."

Inga Linfjärd Getebergsäng

Skrivkramp?

Det är ej tomt
jag är ej tom
fastän pennan min är slö
och papperet blankt
Snart bör jag klämma ur mig
något intressant
Men det förhåller sig så
det är så fullt så fullt inombords
att dörren är för trång
just nu är vägen dit lång
men det är ändå så nära
att få ett enda ord igenom
som kan ligga kvar och tära

Johan Lysander Landala

Det som gör dig vacker
är inte det där
läppglansleendet
ögonfransmålet

det som gör dig vacker
är det som skaver
de små fläckarna på halsen
märket på ryggen

det som gör att jag älskar dig
är inte
att du är nöjd och glad
det är bra...

men det som gör att du får mig
är allt du har
som faller utanför
symmetrin

den snea liltån
klicket i knäet
den spruckna översta tonen
när du vill ge mig allt
ovanför regnbågen

...fast du inte riktigt kan

Du människa,
som dansar
i luften med
öppna armar

besvärjelser
mot dödslagen
tegelidéer
på takåsar

sånt slitande
i stuprännan
ryker
går sönder

så fort man tar i det

man måste lirka in kärlek
i verkligheten

utan att lämna glipor

*Motivering till tredje priset i Göteborgs Skrivarsällskaps
poesitävling 2006:*

När ytans fläckar får kärleksfull uppmärksamhet kanske även inre
fläckar får läkande näring.

Så insuper jag Johan Lysanders dikt ”Det som gör dig vacker...”
Dikten är en kärleksfull betraktelse av en medmänniska.

I dikt nr två (2) ”Du människa...”, vittnar Johan Lysander om
att livet ej är någon ”High way” och att kärlek kräver tålamod.

Tess Benschner Johnsson den 28 april 2006

Tommy Martinsson Kungsladugård

Kärlek

Du är vacker, sa han
och smekte hennes knottriga hud
hundra år senare
aska i en urna
för evigt kommer mina fingrar
att minnas dig
några krökta benbitar i jorden

*

Jag vet inte vem du var
och ingen vet väl vem jag är
men minnesbilden av dina båda blå pilar
som träffade mig
där i spårvagnen
kommer att finnas länge än

*

Han var inte speciellt älskad
Men ett fåtal människor
två åtminstone
tyckte om just honom
och kunde se honom till stor del
Men inte ens de älskade honom
oreserverat
Och Gud
denne evige stand in
var inte aktuell

*

Kall är tillvaron
Ej älskar du
Ej kommer kärlekens varma pilar
flygande mot dig

Balansräkning

Om du älskar mig
så älskar jag dig
Så mycket?
Åh, jag älskar dig så mycket!

Öga för öga
tand för tand
älskar jag dig
Någon rättvisa måste det vara
på jorden

Ingen påfyllning

Det ingår inte
sa Gud
när jag bad om påfyllning
Fick du inte vad du beställde?
Jo, men det var inte vad jag tänkte mig...
Vi stänger nu
Men om jag betalar extra?
De där pengarna gäller inte längre
Vi stänger nu

*

Söt är livets dryck
i barndoms di
ljud i ungdomstid
sträv i mannaår
besk bottensats

Balanskonst på dödens lina

Jag blir inte förvånad
när människor dör
Det är livet som överraskar
med sina krumsprång på linan
I fyrtiofem år
har min fot varit stadig
Andras fall hanterar jag
Men mitt eget?

En dag

Jag lekte i gryningen
Sol och värme kom in över dagen
Jag blev äldre
och mot aftonen
kom en trötthet över mig
Så gick solen ner
Och?

*

Medan han ställde i ordning redskapen
vid sandlådan
blå spade i den blå hinken
gul spade i den gula hinken
hade håret glesnat
och livet gått

Den fälde

Avsågad
lade han sig på marken
Han stammade ej mer
och bröt ej ut i grönska
när våren kom

En av dem

En av alla jävlarna
som skall ner i jorden
är jag
Varken mer eller mindre

*

Ett löv
en sensommarkväll
Hur känns det att falla
så lätt?
Aldrig få veta
Tung skall jag falla
mot jorden

Leende mottog han utmärkelsen
leende beskedet om cancersvulsterna
leende gick han bort
leende låg hans kranium
i jorden

*

Snö faller över gravarna
Snö stiger från pappershögarna
Snö på dataskärmarna

De döda ler i tjälen
outgrundligt
åt de levandes vedermödor

Till eftervärlden

Mina dikter kommer att leva vidare
ett tag
En dag finner någon dem:
Tänk att han skrev dikter, då...
Det är väl synd att slänga?

Och senare:
Är det här verkligen något att spara?

Orörlig grinar jag
i min grav

Spår

Den lilla varelsen levde en tid
och skulle sedan glömmas
Den lämnade spår i sanden
ingen skulle tyda dem
Den lämnade tecken på pappret
bortglömda

Ensamma står orden
på de vita vidderna
Ensam är viskningen
i mörkret

Göran Michanek Landala

Vaktmästare Johanssons dödsmask.

”Jo, han var vaktmästare vid Zoologiska institutionen i Helsingfors. En snäll och duuktig karl, som skötte sitt arbete utan anmärkning. Han hade bara ett problem här i livet: han hade en förskräckligt grälsjuk hustru. Så grälsjuk, att karlen blev deprimerad och tacklade av märkbart. Till slut orkade han inte längre. Han beslöt att ta livet av sig. Men vaktmästare Johansson var en systematisk och noggrann herre. Vad han gjorde, det gjorde han ordentligt. Han hade som alla andra hört talas om ett antal misslyckade självmordsförsök, som slutat med ambulanstransport till sjukhuset och magpumpning eller någon annan livräddande åtgärd. Det här skulle göras grundligt. Han skulle ta livet av sig på två sätt. Först tog han med sig en rejäl dos arsenik. Sånt användes på den tiden som malmedel, när man stoppade upp fåglar.

Sen gick han upp på taket till den höga byggnaden och där svalde han arseniken. Tanken var, att när den verkade och han fick konvulsioner och kramper, skulle han trilla ner från taket och slå ihjäl sig.

Jo, nog fick han konvulsioner, och nog trilla han ner från taket. Han trilla rätt på plåttaket på ett cykelställ. Smällen hördes vida omkring. Det blev ambulanstransport till sjukhuset, där man försökte plåstra ihop resterna. Men en oppmärksam läkare iakttog vad han uppfattade som förgiftningssymptom och företog också en magpuumpning. Duubbelsjälvmördaren blev duubbelräddad.

Och nuu framfödde vaktmästare Johansson den längsta binnikemask som nånsin uuppmäts i Finland och då är den nog världens längsta också. Det var inte bara huustrun som framkallat vaktmästare Johanssons depression och livsleda. Att gå omkring med Finlands (eller världens) längsta binnikemask tär förskräckligt på krafterna och humöret. Nuu är det så med binnikemaskar, att de fäster sig med huuvudet inne i tarmvägen. Tar man maskmedel, så mår de illa och snör av sig alla segmenten, men låter huuvet sitta kvar. Och snart växer där uut en ny binnikemask. Men tar man en dödlig dos arsenik, ja då kommer de uut så stora de är, med huuvet också.”

Rekordmasken upplindades på en svart glasskiva, varv efter varv, tills den fyllde hela skivan, som då nedsänktes i en glasburk med sprit och finns utställd i det zoologiska museet. Jag har själv sett den. Studenthumorn har döpt den till Vaktmästare Johanssons dödsmask.

Fler binnikemaskar och skitjakt i Finnskogarna.

Jag förstod att nu var det min tur att bidra med någon historia om binnikemaskar. Och visst kände jag till Caestodernas spridningsbiologi. På Fiskeristyrelsens forskningsfartyg Eystrasalt medföljde en gång en fiskmästare, som under de långa turerna

mellan provtagningsnitten tvärs över Bottenhavet och Bottenviken berättade många historier om fisk och fiske. En gång hade han fått ett privat uppdrag. Det var direktören för ett av landets största skogsföretag, som ville rotenonutrota mört och simpa i ett system av tjärnar och småsjöar någonstans på bolagets domäner för att i stället plantera in canadaröding, som han skulle kunna fiska med andra direktörer. Min väns uppgift var att studera planktonfaunan för att se om där fanns rätt sorters smådjur för att kunna föda canadarödingen. Utöver planktonstudien provfiskade han också och rapporterade vilka arter som fanns. Dessutom kunde han meddela, att fisken i ett visst begränsat område hade binnikemask, en av människans arter.

Direktören var först inte särskilt intresserad. Fisken som där fanns skulle ju ändå utrotas. Den gode fiskmästaren blev tvungen att utreda vad hans iakttagelse måste ha för förklaring. Fram till kriget var binnikemasken utrotad i Sverige. Men redan de första åren efter vapenstillståndet började den dyka upp litet här och var. Och det var alltid i områden med finsk invandring, alltifrån Ivösjön i Skåne till de gamla finnmarkerna i Värmland och norrut. Förklaringen är enkel. I Finland älskar man gravad sik och annan gravad fisk. Därmed ger man binnikemasken precis vad den behöver för att klara sin besynnerliga livscykel med en generationsväxling som kräver värdväxling mellan fisk och människa. I Sverige kokar vi och steker fisken så dynten dör. Det här visste man på Fiskeristyrelsen och kanske några läkare också. Men vi fick inte berätta det för någon så att det kunde komma i tidningen. Det skulle ju vara att misskreditera en folkgrupp. (Nu långt efteråt spelar det väl ingen roll när matvanorna har ändrat sig både i Finland och i Sverige.) Men slutsatsen var alltså: det kan bara finnas en förklaring till att det finns binnikemask i den här fisken. Det finns en finne någonstans här i skogen. – Omöjligt, det är ju miltals från människoboningar. Ännu längre till affärer. – Just därför. Han lever väl på tjuvjakt och fiske. Då blev det fart på direktören. Han utsände en expedition av anställda att utröna

saken. De kom till platsen. De såg en hydda, bebodd av en enstöring. De försökte förklara för honom att de ansåg sig ha skäl misstänka, att han hade binnikemask, och anhöll att mannen skulle förse dem med ett fekalieprov. De fick bara finska svordomar till svar och jagades i väg med ett hotfullt svängande hagelgevär. Utom syn-, hör- och skotthåll samlade de sig till krigsråd och gjorde upp en plan. På natten, när mannen hade somnat, skulle de smyga sig fram till hans latrin och stjäla lite skit. Sagt och gjort. Natten inväntades och truppen smög fram mot latrinen. Där låg finnen och väntade på dem. Allt de fick var svordomar och hotelser med hagelgeväret.

Nu blev det ju en prestigesak. Den polisanmälades. Länsman utgick med några beväpnade mannar och karlen arresterades. Han tvångsinfördes till ett sjukhus och tvangs att lämna ett avföringsprov. Mannen hade binnikemask.

Bo Olsson Majorna

Skogsskövlingen

Det är rätt. Det ger ju pengar.
Släpp massakermaskinerna lösa över skogen,
eliminera allt liv i naturen genom kalhyggen,
gör fåglarna och djuren hemlösa,
och vad gör det om de dör ut?
Huvudsaken är att du och jag får mera pengar,
ty lönsamheten är ju livets enda mening.
Därför är det rätt att sterilisera naturen,
och det är lika bra att utrota den genast,
så är det gjort – det händer ju ändå förr eller senare.

Vad gör det om haven svämmar över av mänskligt giftigt skräp,
huvudsaken är ju att asfaltgatorna ska hållas rena,
och inte märks det ju där om fiskar och valar dör –
de flyter ju inte ens upp till ytan; och det är viktigare
att människan får använda sin världsomfattande kloak
än att dess naturliga invånare skall få leva där i renhet.
Ett sådant privilegium kan bara reserveras för människan.
Därför är det så viktigt med absolut steriliserade sjukhus,
så att de resistenta bakterierna inte ska kunna förkovra sig,
vilket de ju bara gör i sjukhus där steriliseringen inte fungerar,
där någon klantat till systemet,
så att de resistenta bakterierna bara blir fler och farligare
och hela mänskligheten får pippi genom fågelinfluensa,
det största hotet mot mänskligheten då det är direkt från naturen,
det farligaste av allt, som vi aldrig slipper.
Och den som då vågar ha fräckheten att påpeka,
att det kanske är vettigare att anpassa sig efter naturen än tvärtom,
en absurd tanke som redan Stalin förkastade,
gör vi då klokast i att omedelbart sterilisera
och mura in i kliniken för gott,
så att han själv kan få lära sig den hårda vägen
hur farlig naturen är
genom sjukhusens egenhändigt framodlade resistenta bakterier.

Trädgråtaren

Det gör ont när träden gråter,
ondare än när tårar flödar,
ty den största smärtan kan inte gråtas ut.
Idag gråter alla världens träd,
ty de orkar inte hålla ut
och upprätthålla världens syretillförsel
åt en mänsklighet som bara slaktar dem

och reducerar dem till kalhyggen och öknar.
Hur kan de då försörja världens syrebehov?
Men människan slaktar hellre skogar
än fattar att hon behöver frisk luft.
Därför är det bästa man kan göra i världen
att plantera ett träd.
Om tillräckligt många gör det
kanske vi kan få nya skogar och överleva.

Therese Palmer Åsa

Vi sitter tysta

Det finns liksom inget mer att säga. Orden har gjort sitt. Vems idé det här var minns jag inte, men förödande var den. Han ser bedrövad ut, mungipan skälver. Matkorgen står orörd, filten ligger fortfarande hopvikt och badkläderna är torra. Vi sitter med kläderna på. Hade det inte varit för dom där orden skulle vi ha badat, solat och sedan ätit smörgåsar med herrgårdsost och grön paprika. Han skulle ha påpekat att jag bränt axlarna. ”Mmm”, skulle jag ha mumlat tillbaka med mat i munnen och sträckt mig efter T-shirten. Han skulle sett till så att den täckte skulderna och gett mig en puss i nacken.

Folk har börjat packa ihop för att ge sig av hemåt, det borde vi väl också göra. Men nu vet jag inte hur det blir. Han viftar bort flugan. Samma fluga som jag viftade bort för en stund sedan. Den far mellan oss som orden gjorde nyss.

Hans profil är vacker, näsan rak och pannan hög. Huvudet är rakat, semesterfrisuren, håret växer ut lagom till arbetet börjar igen. Om det gått att backa verkligheten skulle jag gjort det, dragit tillbaka tiden till i morse, när vi stod och gjorde i ordning

matsäcken. Han skuttade runt i bara kalsongerna och bollade med paprikorna. Jag mätte upp kaffet och tappade räkningen när han råkade knuffa till mig. Det blev antagligen för starkt. Vem av oss som kommer att tömma ut termosen i kväll, vet jag inte. Om den ens blir tömd. Och allt det här bara för dom där ordens skull.

Fiskmåsarerna dyker ned där folk har suttit, kivas om matresterna. Skriker och skrånar. Orden mellan oss var mer dämpade, gled in under huden som knivblad. Snart är det bara vi kvar på stranden. När solen försvinner ned bakom klipporna kommer jag att resa mig upp och gå. Det återstår att se om han följer efter.

Han sträcker ut benen och lutar sig bakåt, tar stöd med armbågarna. Shortsen är nytvättade och skrynkliga. Han ser inte åt mitt håll. Jag lägger mig ned, ligger raklång med bakhuvudet direkt mot marken, det skulle jag aldrig göra annars om det inte varit för dom där orden. Himlen är blå, den har varit blå hela dagen. Det kommer att bli en vacker solnedgång. Men orden skymmer.

Det värsta är att dom finns kvar för alltid, ord förbränns inte som mat och kommer inte ut den naturliga vägen. Ord bunkras upp i hjärnan. Allt finns därinne bakom skallbenet. Jag kan plocka fram det han sa. Exakta formuleringar, tonläge och röststyrka.

”Den där veckan jag var på fotbollsresa i Italien, du vet.” Han sänkte blicken när han sa det. Kinderna blev röda. Han drog handen över ansiktet som för att torka bort det solkiga. ”Jag var med henne då.” Jag känner hur pulsen ökar, trots att orden nu kommer från arkivet.

Allt det jag sa finns också lagrat. För innan orden glider ut mellan läpparna sparas en kopia.

”Du låg med henne långt innan Italien, va”, frågade jag.

”Spelar det någon roll?”

Jag ruskar på huvudet för att skapa oordning bland orden i arkivet men följderna blir bara att håret trasslar till sig och en massa gräs fastnar. Orden är arkivbeständiga.

Han sätter sig upp igen och tänder en cigarett. Det är så vindstilla att röken går rakt upp, som en röksignal. Är det hans

tankar som puffar ut? Han grät när jag sa det där ordet. Inget annat ord gjorde honom så upprörd som just det.

”Jag gjorde abort, det var inget missfall”, sa jag. ”Jag ljög.”

”Tog du bort vårt barn?”

”Jag orkade inte att ta hand om ett barn då.”

”Vårt barn.”

”Du får det att låta så hemskt. Abort är faktiskt lagligt.”

”Du gick bakom ryggen på mig. Du skulle ha frågat mig.”

Han grät när han sa det. Rösterna blev ljusa som flickans. Det var första gången jag sett honom gråta. Nu när jag hör orden en andra gång blir jag också gråtfärdig. Det känns inte längre lika självklart, det jag gjorde. Vi skulle ha klarat ett barn.

Snart försvinner solen ned bakom berget. Jag vrider mig till sidan, ligger med ryggen mot honom. Viftar bort den envetna flugan. Tänker på det han sa om mamma.

”Akta dig så du inte blir som din mamma”, sa han. ”Efterbliven.”

Efterbliven, ordet stack till som en nålspets.

”Du skall bara veta det, att jag lider varje gång vi måste dit och äta middag. Till din freak-familj.”

Och mamma som tycker så mycket om honom. Som alltid försvarar honom. Hur kunde han säga så? Jag blev sårad å hennes vägnar och ur mig välldes de löjligaste ord jag någonsin sagt.

”Din farsa då, som blottar sig.”

”Vad menar du med det?” Hans blick mörknade.

”Ja, går från badrummet till sovrummet helt näck när vi är där.”

”Det är väl för fan inte samma sak som att blotta sig.”

”Men den syntes. Tydligt”

”Klarar du inte att se en naken man är det nog dig det är fel på, din häxa”, väste han.

Bara en ynkans strimma av solen syns när jag reser mig upp, borstar bort gräset från huvudet och går. Han låtsas inte om mig. Först borta vid enbuskarna vänder jag mig om, men han sitter kvar. Orörlig som matkorgen.

När jag tänker efter var det nog min idé, det där med att släppa orden fria. Jag tror jag har den exakta formuleringen någonstans. ”Alltså, fritt fram att säga vad som helst”, så sa jag och kände mig oerhört stolt över mig själv. Amatörpsykologen hade talat. Nu ångrar jag bittert dessa mina ord. Ångrar i stort sett hela dagen.

Bilen står ensam kvar på parkeringen. Jag kliver in men förmår mig inte att vrida om startnyckeln. Istället sitter jag kvar och väntar. Men han kommer inte. Jag vill inte att han skall sitta kvar där på stranden i mörkret och kylan. Jag vill att han skall komma gåendes, med filten över axlarna som en cape och matkorgen i handen. Att bildörren öppnas och han sätter sig med korgen i knäet. ”Förlåt”, skulle jag säga då.

Första pris i årets novelltävling:

"Med ett rytmiskt språk och suggestiva bilder förmedlas psykologiska insikter som skapar eftertanke om uppriktighetens gränser och risker i en relation. En novell med ett fint avvägt språk och väl genomförd gestaltning som vågar vila i temat och utforska det på ett oväntat sätt."

Brevet till familjeekonomen

Högt ärade familjeekonom,
nu blev du allt överraskad
att jag, en enkel läsare
av Aftonbladet
inte bara läser
utan skriver
och dessutom till Dig

Jag vet Du har semester
långt borta ifrån pengar
men vet Du
jag har också semester
långt borta ifrån pengar

Jag saknar faktiskt
Dina goda råd
fast jag aldrig
har haft råd
att följa dem

Spara en slant till barnen
satsa långsiktigt på aktier
bind huslånet till hälften
och framför allt
se över ditt
pensionssparande

När jag ser in i Dina
gröna kattögon
i spaltens överkant
ler jag snällt tillbaka
men frågar dig helt stilla

Vad vet Du om mitt liv
och allt jag fått försaka?

Det vore glädjande att höra
vad Du anser jag bör göra
med alla räkningar
som ständigt ramlar in

Kan jag skicka dem till Dig?

För Du förstår
min lön den räcker
inte till

Och hjälpa till
är det inte
just det
Du vill?

Din doft

Vad gör jag här
i en parfymaffär
likt en blodhund
luktar jag mig fram
sprayar över hela mig
plötsligt doftar det
av dig

– *Vad får det lov att vara?*
bakom mask av kemikalier
ögon kalla som granit
står en expedit

snälla, låt mig vara
jag vill drömma lite bara

– *Kan jag hjälpa till?*
ser du inte att jag gråter
vill du hjälpa mig
så ge mig honom åter

– *Prova vår nya doft*
förstår du inte
jag vill inte ha nån ny
ge mig tio flaskor
av denna sort

– *Skall dom givas bort?*
nej, dom är för eget bruk

Liggandes i sängen
sprayar jag en himmel
pssschhhiii...psschhhiii
flaska efter flaska
fyller tomheten
med doften
utav Dig

Hederspris i poesitävlingen.

Carina Hartwig Paurell Askim

Hitta dom rätta orden, jo, du.

Ge mig ett leende och jag ler tillbaka.
Visa att du bryr dig om mig och jag bryr mig om dig
Visa din sorg och jag kan förstå din sorg.
Prata med mig så lyssnar jag.
Dela dina tankar med mig och du får mina tankar.

Tunga tankar ska ingen bära Låt oss veta. Vi bryr oss om vi får en chans att veta.

Låt oss veta.

Fan vad det är svårt att få ner korta, meningsfulla ord i en dikt. Nä fan jag suddar ut det, det låter ju patetiskt.

Man sitter och studerar andras dikter. Inte ofta jag läser dikter men ibland så bara man fastnar i diktens bok. Tänkvärda ord på en sida, en rad och man säger högt "Ja, ja, så är det. Gud vad bra skrivet och så lätt."

Så är det väl med allt som någon annan kommer på, att det är skitbra och att det verkar så enkelt att komma på det. Hm, man kan tänka många gånger att, varför kan inte jag nå fram till dom där orden. Hur många timmar har man inte suttit för att komma på dom där orden? Jo du, jag kommer att sitta många, många timmar till.

TRYGGHET

Värmer skönt i öronen när man hör någon säga ordet.

Trygghet vill alla känna och ska också få det.

Men det är inte så enkelt.

Detta varma ord som klingar så skönt i själen och som gör så otroligt mycket för en människa

Att få känna att man är bekräftad och att det finns tid till just "mig".

Det är trygghet det.

Att få trygghet gör att man ger trygghet.
Jag känner mig trygg.

Ja, det känns så skönt i själen
Jag ler

Carol Petersen Guldheden

I

Du gick före mig
Du hann före
Det är inte rätt
Jag visste inte ens att vi fick gå

II

Regnet knackar mig dystert på axeln
Ont anande vänder jag mig om
Ser in i dess klubbiga själ
Smittas av dess tyngd
Och dess frätande feber
Hamrar mig ned i den gröna fuktmossan
Lovar mig glömska och förruttnelse

Beatriz Quevedo de Hansen Hammarkullen

Ogripbart

Myrrans essens dröjer sig kvar
i livets trolska labyrinter

En beröring vid sömniga kinder
förnimmer en rymdskärva
som nuet ej vill utplåna

Men ack
lyckan tas bort från
händernas tomma boning

Resignation

Smygande steg i skymundan
förteguna ordalag
döva öron
tomma ögon

Friden

sänker sig som frosten över de nakna träden
skyddar de blödande ådrorna
medan dagarna närmar sig
när allt dränks i glömskans dimma

Måndalen

Under himmelska nätter
kunde jag nå stjärnorna med min hand
medan syrsorna musicerade
och en lätt bris med jordens dofter
smekte mina kinder
vaggade mig till sömns
vågade bara vara barn i
citrusdalen
bredvid törnbuskarnas vidd

Sorgen i bröstet

Måndalens skuggor
skenbilder i månens ljus
porten till en annan dimension
bär mig dit varje natt

Hägring

Rubinsträngar
i björkens armar
spelar en ljudlös melodi
Vindens vilda steg smyger sig
i en kurragömmalek

illusionen varar för evigt
om jag bara stannar ett ögonblick

Cecilia Rudberg

Uddevalla

Jonas, en f.d. varvsarbetare

Nu var han 50 år fyllda. Kroppen hans hade sagt ifrån. Hans rygg värkte. Läkaren sa att det var diskbråck. Det kändes nesligt att bara sitta, utan att kunna arbeta och röra sig, som han gjort i hela sitt liv. Det enda han var stolt över, var sonen hans. Det enda barn han fått. Sonen var 20 år, och klarade sig nu utan pappa. Sonens mor, Jonas f.d. sambo, hon bodde på annan ort. Så vem behövde honom nu? Nog hade han sina kamrater, men ändå kände han sig överflödig. Dessutom hade alkoholen tagit över för mycket i hans liv. Man sa att han var helt alkoholiserad, men det ville han ju inte själv erkänna.

När vi dansade med varandra, då Jonas var berusad, tänkte vi båda starkt. Så underbart det var att känna åtrån blomma upp och spira. Det var härligt, men tyvärr var det bara en "fyller-tändning", en eufori som kom sig av alkoholen. Det var förbannat synd att Jonas inte kunde låta bli starkölen.

Jonas hade ett kraftfullt yttre, men ett svagt inre. Inuti var han vek. Han talade lågmält. Ursprungligen var han från Danmark. Hans far hade varit bonde där. Jonas hade sex syskon. Hans familj betydde mycket för honom. Några av hans bröder bodde också i Sverige. Dom hade familjer med barn. Jonas kände sig lite misslyckad nu, när han inte längre kunde banka plåt på varvet. Under tio år arbetade han som plåtslagare och svetsare. Varvet var en manlig värld. Dom som arbetade där kände sig stolta och lönen var bra. Nu fördriver Jonas mest tiden med att tippa på hästar och spela på lotterier. Ibland vinner han några tusen. Men dom försvinner ganska snabbt till röka och öl. Ibland funderar han på varför hans liv blivit som det blivit. Han tänkte att livet består av en mängd val, och sedan får man ta konsekvenserna av de valen.

Dock var det hans sambo som valt att lämna honom. Så den separationen var ju inte bara hans fel! Han tänkte att det mesta lidandet var han oskyldig till. Tag bara det här diskbråcket! Han hoppades att hans son skulle slippa det.

Varvet hade till slut tvingats gå i konkurs. Japan och Korea hade konkurrerat ut det. Så oerhört tragiskt! Men, var det inte ofta så i livet? Det mesta som är roligt tar slut. På varvet hade det funnits en stark sammanhållning och gemenskap. Nu hade han förlorat den. Vad skulle han ta sig till? Att läsa en bra bok skulle kanske vara stärkande. Han gick till biblioteket och lånade "Mans kvinna" av Vilhelm Moberg. Den var spännande. De gamla svenska författarna var ändå väldigt läsvärda.

Jonas gick till sitt stamcafé där han faktiskt var förtjust i ägarinnan. Hon var så snygg att det pirrade i hela kroppen när han såg henne. Nog visste han att hon redan hade en älskare, men han kunde inte låta bli att flirta lite grann. Eftersom han var romantisk, köpte han en gul ros och gav henne, mitt på blanka förmiddan. Hon blev rörd och glad, men förstod inte riktigt om där fanns en tanke bakom.

Veronica – rosen från Uddevalla

Du är så vacker – man kan aldrig se sig mätt på dig! Du är som en strålande sol. Det lyser om dig. Vad glad jag är som har träffat dig! Tack min Skapare för Veronica! Jag älskar dig. Det är så lätt att älska en ros. Du kom in i mitt liv som en räddande ängel på den sorgsna jorden. Det finns fortfarande änglar. Både osynliga och verkliga.

Veronica – du känner de flesta av dina stamkunder, där på ditt café. Du är kvinna och egen företagare. Strongt. Jag håller på dig.

Framåt med ditt arbete och ditt liv! Jag arbetar lite grand på ditt café. Idag gjorde jag en pärontårta. Det var roligt. Jag hade färska päronklyftor och crème fraiche i den. På toppen strödde jag hackad mandel.

Du sa att du tänker på kraftiga män, precis som jag. Deras kroppsvolym inger trygghet. Veronicas särbo-man satt på caféet idag. Han åt pyttipanna. Jag betraktade hans kroppsvolym och konstaterade att han var stor. Han hade blåställt på sig. I det civila arbetar han med att installera larm. Han var lite för lugn för mitt temperament. Jag tänkte i alla fall inte på honom. Jag bad honom hjälpa till med att lyfta bort en stor glas-skiva från ett bord. Det gjorde han och hans kamrat. Sedan lade jag på en gul duk på bordet. Glas-skivan lades ovanpå. Annars tycker jag att cafélokalen är för mörk och murrig i färgerna. Vi borde byta till ljusgula eller vita dukar på alla bord!

Veronica är helt blond, ja rågblond. Hon har en stilig figur. Ryggen rak och bysten putande ut. Lite knubbig, men ändå inte tjock. När hon kommer iklädd sin beiga päls och sin urringade svarta tröja, då är hon som en strålande, vacker filmstjärna. Vad gäller hennes själ, så har hon en inre resning som är imponerande. Det gillar jag, när människor trots hårda motgångar kan bevara sin mänskliga värdighet och stolthet. Hon har haft problem med sina män. Den förste var mytoman och den andre var alkoholist. Den tredje, som hon har nu, han är bra! Dock tycker hon att deras särboförhållande är det bästa. Det trivs hon med. Nu är hon 43 år. Ja, jag älskar dig Veronica, för du har gett mig så mycket. Du har gett mig arbete, värme, regelbundenhet och glädje. Kort sagt, du har gett mig liv.

Arne Rylander

Mjölby

Startnyckeln

Det var sportlov. Han kände det skulle bli skönt med några dagars avkoppling.

Packade bilen med proviant. Gav sig av i sin gamla Volvo till sportstugan, belägen vid en insjö några mil från staden.

Vädret var inte det bästa. Snörikt, frost och disigt. Mars månad var i antågande. Han började önska sol och fåglarnas nya läten. Bilen gled på hala vägar. Röda plastkäppar visade vägkanter. Vallar hade kastats upp av väghållningen. Bilen passerade hus, vägkorsningar och fältens orörda snövidder.

Han rattade in på den smala, snötäckta vägen som ledde till stugan. Det kändes betryggande att han nyligen monterat på nya snödäck.

Han älskade vinter. Trots att den ibland kan orsaka besvär. Snart sågs stugan och tomtens höga tall, som han för decennier sen planterat. Den hade växt till ansevärd höjd. Vissa nätter hade hotande drömmar kommit att den blåst ner över huset. Nu mötte den stor och reslig. I grenverket syntes ett skatbo, som skatorna senare år övergivit. På tomten märktes färsk spår från harar och rådjur.

Han stannade bilen, gick ur och pulsade i djupa drivor. Hämtade en snöskyffel för att bereda plats. Körde sedan in. Han fäste blickar på några mesar, som sökte föda i det tomma fågelhuset. De flög med besvikelse till närliggande buskage.

Var tillfreds att han köpt med sig solrosfrön. Ville ju värna om fåglarnas övervintring, men hade nyligen oroats av medias varning för fågelvirus. Hoppades den var lite överdriven.

Låste sedan upp husets dörr, bar in sovsäcken och provianten och lade nycklar på öppna spisens marmorhylla. Hade som sedvanlig vana att nycklar lades där.

Snart var han installerad. Tände i eldstäder. Snart spreds behaglig värme.

Knäppte även på den gamla radion, som från program två slungade ut sprittande Mozart. Mindes från en bok att Amadeus läkande fraser var som medicin för själen.

Han korkade upp en spansk vinflaska årgång 2003, vilket stimulerade. Även musikens teman och rytmer. Glömda minnen dök även upp.

Mobilen fick bli avstängd. Kände redan vad isolering betyder för välbefinnande.

Tänkte nu på fåglarna och öppnade påsen med solrosfrön. Gick ut och fyllde fågelhuset.

Påsen återställdes på golvet nedanför marmorhyllan.

Tänkte sedan på sitt förflutna liv där böcker ofta styrts hans liv. Hade till och med själv försökt skriva dikter, som tyvärr inte blivit några höjdare. Hade flyttat en ansevärd mängd böcker från staden och sökte nu i ensamheten bland dessa efter intressanta och tröstande ord.

Tyckte under läsningen att författare kretsade om honom. Vinet kanske bidrog därtill. Ibland avbröt han läsningen, såg genom fönstret på vinterlandskapet men fäste sedan spontant intresset på en CD-skiva som låg på bordet. Kopplade då bort radions seriösa stråkmusik. Öppnade skivspelaren. Snurrade sedan med lugn jazz. En pianotrio utförde ballader. Många gånger hade han lyssnat till den. Satt nu och såg rummets detaljer och ut mot omgivningen och himlens gråa moln. Lyssnandet bidrog till många reflektioner.

De sökande improvisationerna fick honom i en stegrande andakt.

Trummisens väsande vispar och basistens pizzicato som vandrade till pianot. Berörde honom.

Ute kom tidigt mörker. Han tyckte tiden gått fort. Kände sig en aning trött, men var bringad fixa mat och elda en stund till.

Nattens sömn förde honom till främmande land och stora vidsträckta vatten. Hade många gånger funderat varför händelser vid vatten uppträdde i hans drömmar.

Som till exempel: Under natten med bilen rattade på smala plankor över strida forsar.

Drömde också han förirrade sig i en främmande stad. Från ett öppet fönster hördes kvinno röster. När han passerade stod en ung kvinna med vinglas i handen. Ropade ”kom in och drick ett glas med oss!”

Han godtog inbjudan. Fick sitta i en bekväm soffa och skåla med dem och även passade på att vänligt fråga efter vägen till tågcentralen.

Lämnade sedan kvinnorna. Oroades inte kunna hitta. Passerade över ett stort dammbygge, men blev rädd då han gick på en smal bro utan sidoräcke. Där avbröts drömmen.

Mindes inte om han hittade till tåget.

När han vaknade var det kallt. Steg opp, tände åter i eldstäder. Ute sågs ett tjockt dis. Kunde inte ens urskilja avlägsna skogen och bilen nersnöad.

Termometern utanför fönstret visade -15 grader. Från radions P2 hördes den långsamma satsen från Mozarts klarinettkonsert.

Solen var inte att räkna med. Efter en stadig frukost tog han fram sina gamla skidor och gav sig ut i landskapet där vidderna lockade. Skidorna gled lätt. Det var länge sen han upplevt denna ädla sport. Kalla vindar svepte ansiktet och han blev fort trött. Forcerade ändå stora fält innan han återvände till stugan där han kokte sig stärkande kaffe och vilade en stund.

Dagen löpte iväg. Förundrades över hur tiden inte räckte till. Önskade kunnat stanna ytterligare en dag. Eftermiddagens mörker kom tidigt.

Började planera för hemfärden. Ordningssinnet var inte det bästa. Nu låg saker strödda lite här och där. Visste av erfarenhet att börja i tid.

Var noggrann med elden, elektriska belysningar, plånbok och mobilen. Och inte minst all disk, som under tiden samlats.

Kollade på marmorhyllan om nycklar fanns. Blev förbryllad att inte startnyckeln fanns. I minnet visste han sig säkert ha lagt den på sedvanlig plats, där på marmorhyllan. Dörrnycklar fanns, men ej bilens startnyckel. Stigande oro angrep honom.

Började febrilt leta, men kunde ej hitta den. Han hasade med händer över golvplankor och irrade runt i rummet. Sökte på alla tänkbara ställen.

Efter en stund kände han sig en aning utmattad. Satte sig på sängen och funderade. Hur skulle han ta sig till staden? Vill ju inte gå dessa mil. Han kunde ju använda mobilen, men ville inte oroa. Vidtog sedan samma sökande procedurer. Kröp på golvet, lyfte igen på olika föremål.

Genomsökte alla tänkbara områden. Lyfte på mattor och prydnader. Men nyckeln var spårlöst borta.

Kanske han slagit igen bildörrar, låtit startnyckeln sitta kvar?

Tog fram en ficklampa. Gick ut och kontrollerade, men blev besviken .

Än en gång slog han sig ner på sängen. Försökte tänka på lösning, medan vemodet allt mer tilltog. Tyckte att den kraft han byggt upp under sin vistelse rasade.

Önskade nu en högre makt som kunde komma till undsättning.

Funderade febrilt om den där makten fanns. I himlen eller på jorden.

Åter låg han på golvet nedanför marmorhyllan. Trevade nervöst och kände hopplösheten. Plötsligt förde han handen i påsen med solrosfrön.

Silade dem mellan fingrar och plötsligt kändes nyckeln. En oerhörd lyckokänsla ansatte och spontant utbrast han högt: ”Tack

Gode GUD!” Han som sällan besökt gudstjänster, eller ägnat tankar åt andliga krafter. Aldrig tagit nattvarden och inte anammat frälsning. Men naturen hade han ju länge dyrkat.

Sopade bort snö från bilrutor. Satte sig i bilen. Vred om nyckeln. Motorn började spinna. Lätta flingor föll på vindrutan. Helt oförberedd började han vissla på en folkvisa. – Mötte snart stadens ljus.

Vatten

Vågor ihärdigt brusar
hör krevaderna mot strandstenar
Vill rida på vågkammar –
med crescendo i rösten, brusa och dåna
mot orättvisor, förtryck, bristande etik och moral

Uren tickar – fingrar kröker sig
ögonstarren gör det dimmigt
man förrirrar sig i vägarnas allt flera rondeller
Sitter ibland med spända öron undrar
Vart tog alla spelade toner vägen
Hur blev det med orden som aldrig visade sig

Tröstar sig med
att av mjukaste träd tälja klykor
Går sedan sökande ut i nejden
där de plötsligt vrider och vänder
Stannar – märker ut dess lägen
kanske träffar någon klar åder
Släcker törsten och rädd den sinar

Cili Stjernlöf

Torslanda

Litet Pralin Magasin

Pralin-Romans

En kärlekskrank Virgin-Pralin från Wien
både präktig och genuint feminin
Av kärlek besatt
hon utbjöds en natt
av en Tryffel som slutat att vara virgin

Pralin-Relation

Unga fröken Punsch-Pralin, söt som karamell
mötte herr Bon-Bon en stjärnklar lördagskväll
De ville genast starta hem
och småpraliner, ca fem
och sedan leva sött i kärlek eternell

Pralin-Blandning

Pralinum Maskulinum av bästa vita fabrikat
läggs i kartong intill Pralina Feminina, bitter, mörk och delikat
På ett klick
sa det klick
Nu planeras närmast Kaloria Pralinina á la nougat

Societets-Pralin

En festklädd Pralin i chokladsocieteten
skall beskådas, bedömas i estetik-kvaliteten
Hon gjorde succé
redan vid sin entré
ty av guldkrinolinen återstod endast minoriteten

Fem sinnen upplever Pralin de Luxe
Ögat ser en folieomsluten ljuv pralin-aktris
Örat hör en prasslande pralin-striptease
Fingertoppar strax når en sidenmatt skulptur
Doften av Likör-Pralin når sen vår vän av pur kultur
ögonblicket innan gom och smaklök får sitt svar:
Hela smakupplevelsen fritt från censurförsvär

Från konnässör av aromatisk lyx man hör:
Att uppnå grad av bästa sorts humör
det ej behövs en massa dyra tillbehör
En prassel strippralin blir hädanefter min likör

Leif Svensson Hisings Backa

Bara ett glas vin

Hon kände på sig att det var slut. Det var första gången hon var inlagd på sjukhus och det smärtade. Inte så mycket den brutna lårbenshalsen som förtretligheten att ligga till last, att som ett kolli vara fjättrad till sängen och stirra tomt i taket. Hon borde väl vara på benen snart, men det var något som inte stämde, hon var så förtvivlat trött. När Erik kom på besök orkade hon knappt argumentera med honom. Han behövde tja för att han skulle äta ordentligt, och sköta sig för övrigt också. Han borde naturligtvis skaffat sig en kvinna, inte gå hemma hos mor. Fast det var gott att ha honom där. Nog borde hon berättat det för honom, åtminstone en gång och speciellt nu när det led mot slutet. Fast det var den här tröttheten. ”När jag lämnar det här stället blir det i horisontellt läge, nu kallar min skapare på mig”.

Erik och Olof sade emot förstås, men hon visste ändå. Och nog skulle det bli gott. Nog skulle det bli skönt att sova, slippa slit och framförallt slippa frysa. De sista åren hade hon varit ständigt frusen. Det är klart att en gammal gumma som hon inte hörde hemma i en stuga utan vatten inne och med ett kallt och dragigt utedass. Sista vintern hade varit bister, hon kände hur den kramat livslusten ur henne. Erik hade klart visat att han varit bekymrad, men han visste att hon inte tolererade det där pratet om ålderdomshemmet.

”Du får det bra där”, men längre än så lät hon honom aldrig komma.

”Prata inte strunt pojk”, svarade hon, och även om hon inte var lika stark som förr, så sade han inte emot. Han hade aldrig sagt emot. Kanske det skulle varit bra om han stått på sig någon gång? Var det verkligen hon som kväst honom så? Skulle hon få lida för det och för allting annat nu, när det var dags att möta sankte Per? I kyrkan hade hon inte heller varit speciellt flitig besökare de sista åren. Eller egentligen inte sedan Nils dött. Hon kom inte överens med prästen, annars hade hon väl kallat honom till sig nu. Det hade varit gott med ett gudsord och en förlåtelse, men inte att hon skulle erkänna det för honom. Nej, det där med prästen fick allt vara. Hon suckade.

Plötsligt var de där allihop. Eller åtminstone de man kunde förvänta sig, de som fortfarande bodde kvar på ön.

”Hur mår mor?”

Hon hostade lätt.

”Hemskt.”

Det blev en lång tystnad.

”Önskar mor någonting?”

Den gamla kvinnan lyfte försiktigt handen och vinkade avvärjande.

”Men någonting, mor?”

Hon tänkte en stund.

”Det skulle vara ett glas vin då.”

”Vin, men mor har väl aldrig druckit vin?”

De började mumla runt omkring henne.

”Men hon har aldrig druckit vin i hela sitt liv. Man får väl inte ta in vin på ett sjukhus. Vill du inte ha choklad istället? Vin, vad är det för påhitt?”

”Jag önskar vin och inget annat!” skrek hon. ”Lämna mig ifred nu, jag ska sova!”

Utbrottet verkade ha tagit musten ur henne, hon föll tungt tillbaka mot kuddarna, och det såg ut som hon somnade omgående. Hennes barn smög chockade och tysta ut.

”Hon måste blivit tokig, inte kan vi smuggla in vin till henne.”

”Vill hon ha vin så ska hon väl få det!”

Det var Inga som menade. Den yngste och mest obstinata av syskonen, och kanske den enda som åtminstone emellanåt hade stått upp emot moderns nycker. De andra tyckte nog att det låg något av orättvisa i det faktum att hon trots det var älsklingsbarnet.

”Ja, jag är i alla fall inte med på det, hon kan ju dö!”

”Dö, det kommer hon att göra ändå!”

”Vadå, varför ska hon dö, hon har bara brutit benet!”

Inga suckade.

”Hon är urinförgiftad, hon kommer att dö av det. Vår mor kommer att dö och jag tycker hon ska få sitt vin, om det nu är det hon önskar!”

Det blev en lång tystnad innan Erik sade:

”Jovisst, men ordnar du det då?”

”Javisst, det är klart att jag ska ordna det.” Inom sig tänkte Inga att de andra inte hade tillräckligt mod ens för att smuggla in litet vin på ett sjukhus.

Hon smög in utanför besökstid, med en liten flaska som hon fyllt med vin och några pappersmuggar i handväskan.

”Du får gömma flaskan under tidningarna”, viskade hon.

”Gud signe dig, flicka”, svarade modern och gjorde sedan något totalt häpnadsväckande. Hon tog sin dotters hand och pussade den lätt.

”Gå nu flicka, innan dom kastar ut dig!”

Inga smög ut, och den handpussen skulle hon aldrig berätta om för någon. Så småningom skulle minnet växa över och hon skulle inte ens själv längre vara säker på att det verkligen hade hänt.

Det snarkades och snörvlades runt om henne. Hade hon varit frisk hade hon rutit till, men nu var hon inte det, och hade hon varit det så hade hon ju inte varit här. Ett litet småleende kunde anas, om nu någon hade tittat åt hennes håll. Det var släckt på avdelningen, men här blev aldrig riktigt mörkt, det var fullt av småljus och ljus läckte också in genom fönstret, inte som hemma där det var mörkt när det var mörkt.

Hon smusslade fram vinflaskan och en mugg, hällde darrande upp den röda vätskan och läppjade en aning. ”Surt”, konstaterade hon. ”Nåja, det duger för en gammal käring som mig!”

Hon gömde flaskan och placerade muggen på sängbordet. Så knäppte hon sina händer, för första gången på mycket länge. Tyst mumlade hon en fader vår, och sedan:

”Käre Gud, förlåt mig mina synder, jag vet att jag borde gjort annorlunda med mycket, men du borde faktiskt också gjort annorlunda med en hel del. Trots allt har jag försökt, och barnen har vuxit upp och sköter sig. Till och med Erik, fast han är sjuklig. Något borde jag räknas till del i det, några plus finns väl också på mitt konto? Men käre Jesus, ge mig förlåtelse även om jag inte har någon präst.”

Hon tömde muggen i ett svep, och satte tyst tillbaka den på bordet med ett ”Amen”.

Yvonne Svensson Krokslätt

TACK VARE...

Tack vare att jag sprang så fort, sprang jag förbi livet i mitt liv.

Tack vare att jag flydde mina känslor, förblev tomheten inombords tom.

Tack vare att jag till sist drog i nödbromsen och stannade upp,
hann livet ikapp mig och ett gudomligt möte uppstod.

Ulf Truffe Centrum

Du skriker ut dina glasskärvor
som skär sönder mitt vett

Ingen kan som du
ge hals åt ondskan

Men ytliga sår läker
Glas smälter

Och mitt vett ska komma åter
när dina skärvor smultit av
den brännande kärlek jag vill ge livet

Då man försonas
med sin historia

Vinner man sin framtid

Inbäddad av gyllene vindar tänker jag på allt gott

Då jag satt med dig på grusstigen och plockade smultron

Det var så varmt så varmt

Du blev röd om fingrarna

Vi hade tagit skydd från solen med ett par seglarmössor

Vi som inte kan segla

Varför hänger dessa i stugan?

Nu gör du annat

Det blev en sommar utan dig

Men du har fyllt mig med så mycket gott
och jag vet att det blir mer

Men det är viktigt att plocka fram dessa godisbitar
och suga på dessa karameller

För det är viktigt att njuta av godiset
och istället fylla på med nytt

Nu går jag och tar på mig mössan

Jag faller
i tryggheten
med vetskapen
att du
är där

Jag längtar

Städar min själ
så jag kan stå i ro
inför dig

Du får mig att älska
mig själv

Kämpar

Du lotsar

Blanka och öppna
möts vi

Jag finns
Du fanns

Vänta inte på kärleken

Ge
och den kommer

Med en blommande dumstrut
tar jag sats i livet

Glatt ska här spridas frön
av galenskap

Hjälp också du
strama egos
som struten har täppt till ögonen för

Ryck upp den och sätt en blomma i

Vad är viktigt och vad är det värsta som kan hända?

Vi kanske råkar ha roligt

Ojdå!?

På djupet i dina ögon
ligger kärleken

Och det är på mig den ser

Göran Wallander

Sandarna

Studiecirkeln

Det hade regnat nästan hela sommaren. Semestern var urtrist. Ett par deckare och en och annan cykeltur under några eftermiddagar med uppehållsväder. Det var inte utan att man började undra över vad det var för mening med alltihop.

En stilla fredagskväll någon månad efter semestern satt jag och slölyssnade på Metropol och bläddrade lite förstrött i några program från olika studieförbund. Här fanns verkligen mycket att välja på om man ville lära sig något. Man kanske skulle aktivera sig på något sätt. Varför inte börja studera Fjällkunskap till exempel, eller gå i Jägarskola eller Sportfiskeskola. Eller välja Svampkännedom, Hebreiska eller Husmanskost. Eller bli Skeppare eller Byggmästare. Man kunde också Använda huvudet bättre, eller Starta eget, lära sig Sångteknik, Linberedning och Tovning.

Men där! Där stod Den ju! Alldeles intill Positivt tänkande. Med fet stil. Kursen som verkligen borde passa mig: "Livsorientering. En lättillgänglig och inspirerande vägvisare i tidens myller av materialistiska, religiösa och filosofiska förkunnelser. Inga speciella förkunskaper är nödvändiga."

Det lät ju väldigt bra. Här kunde man säkerligen få svar på en del frågor som man inte själv klarade av. Trots att mitt horoskop säger att jag har svårt att fatta beslut bestämde jag mig så gott som genast för att anmäla mig till den studiecirkeln.

Livsorienteringen skulle inte börja förrän om tre veckor. Det kändes som en oändligt lång tid. Men så kom jag på en, som jag tyckte, bra idé. Man kunde ju faktiskt förbereda sig i väntan på cirkelstarten. Kursen skulle visserligen vara lättillgänglig men om

man läste lite i förväg så kunde den ju bli ännu mera lättillgänglig och man kunde kanske rentav briljera lite grand.

Svänga sig med en del svåra och mer eller mindre obegripliga termer och så. Undrar förresten om det skulle komma många flickor? I så fall fick man så klart raka sig ordentligt också.

På entréplanet på stadsbiblioteket fanns en informationslucka där det satt en flicka och besvarade frågor från allmänheten. Jag gick fram till henne.

– Hej! Jo, det är så att jag skall vara med i en studiecirkel i Livsorientering. Och då skall vi läsa om materialistiska och religiösa och filosofiska idéer ... i tiden ... i tidens myller ... var finns såna ... Hon gav mig en hemlighetsfull blick. Så vacker hon var. Hoppas att hon också hade anmält sig!

– Det blir en trappa upp. Facksal sju.

– Tack! Vi ses kanske!

I facksalen satt en bibliotekarie och jag upprepade för henne vad jag hade sagt till flickan där nere.

– Ja, vi skall se om vi kan hitta något lämpligt, sa hon vänligt, ... materialism ... jaha ... Det Kommunistiska Manifestet är ute just nu.

– Ute?

– Ja, utlånat alltså. Men vi har här Marxismens världsbild, till exempel. Den skulle nog passa ganska bra. Och religion var det också, eller hur? Bibeln har du väl?

– Ja, jag har ju min konfirmationsbibel. Den är röd.

– Men Koranen kanske du vill låna? Och här har vi lite om skilda religioner som buddhism och hinduism och taoism och sådant.

– Så bra.

– Sen var det filosofi, väl? Modern. Det har vi nästan inget inne, tyvärr. Men Platon är ju alltid aktuell. Och varför inte ta något om försokratikerna? Dom är ju ganska intressanta.

– Försokratikerna?

- Ja, det var ett antal filosofer i antikens Grekland som var verksamma före Sokrates.
- Så bra. Det blir ju rätt mycket lektyr det här. Mer hinner jag nog inte läsa. Då får jag tacka så mycket för hjälpen.
- Lycka till!

Dagarna gick sin gilla gång. På kvällarna satt jag böjd över böckerna och pluggade. Marxism. Dialektik. Bas. Överbyggnad. Kristendom. Evangelium enligt Lukas. Islam. De fem pelarna och svinkött. Buddhism. De fyra sanningarna. Nirvana. Hinduism. Siva. Vishnu. Ramakrishna. Guru. Taoism. Mystik. De gamla grekerna. Platon med sina tre själar. Sokrates och giftbägaren. Herakleitos som steg ner i en flod och kom upp ur en annan.

Mycket märkligt och intressant alltsammans.

Men lika ofta som jag pluggade tänkte jag på hur studiecirkeln skulle bli. Hur många hade anmält sig, tro? Femton, tjugo, tjugofem? Svårt att säga. Säkert ganska många i alla fall. Med ett sådant intressant och väsentligt ämne. Det gällde ju faktiskt verklighetens innersta natur och livets mening. Vad kan vara viktigare än att sätta sig in i sådana frågor. Så att man kan välja väg. Ha en fast grund att stå på. Hoppas att det blir många flickor också. Helst lite snygga också. Fast det är ju inte lika viktigt som frågorna kring livets mening, förstås. Men ändå. Flickan i informationsluckan på biblioteket skulle säkert komma. Det kunde man nästan se på hennes ögon. Det var en sådan där sökande blick. Hon var säkert intelligent också. Bäst att plugga vidare!

Kvällen för studiecirkeln start var inne. För bara några veckor sedan hade den förefallit så avlägsen. Tiden hade gått fort med kvällsstudier och djupt tankearbete. Och nu var det alltså dags. Jag tog den ljusblå kostymen. Bland slipsarna fastnade jag till slut för den röda med vita prickar. Jag kastade en sista blick i hallspegeln, tufsade till tupén något lite, kontrollerade att allt var avstängt:

skivspelaren, teven, radion, duschen, alla vattenkranar och gasspisen. Att alla askfat var tömda och att tidningen låg på sin plats. Så låste jag dörren och gav mig iväg. Två steg. Låste upp igen och kontrollerade askfaten en gång till och duschen också för säkerhets skull. Så låste jag dörren och gav mig iväg. Två steg. Kontrollerade att jag hade med mig reklambroschyren med telefonnumret till låsservicen. En nyckel kan ju tappas, stjälas, gå upp i rök – vad vet jag? Jodå, broschyren låg i fickan: "Var lugn! Jour dygnet runt."

Jag sprang ner för trapporna.

Livsorienteringen skulle vara på tredje våningen i studieförbundets lokaler. Jag tog hissen upp. En lång korridor sträckte ut sig framför mig. Vid flera dörrar var trängseln stor. Det måste väl vara någon av dom då, tänkte jag förhoppningsfullt. Men ack, nej. När jag passerade läste jag: Starta eget, Svampkänedom, Sångteknik, Jägarskola. Livsorienteringen visade sig ligga längst bort i korridoren. Inte en själ utanför. Dörren stod på glänt. Jag sköt upp den och steg in. Tre personer satt runt ett bord. De tittade upp när jag kom in. Jag tänkte att jag kanske borde presentera mig och sträckte fram handen till den som satt närmast.

– Hej! Jag heter Göran. Vi skakade hand.

– Adolf. Pensionär, före detta konduktör på Statens Järnvägar.

– Jaha. Jag är kontorist.

Jag hälsade på de andra också:

– Knut. Adjunkt.

– Johnny. Plåtslagare.

– Cirkelledaren kommer nog snart, sa Adolf.

Och i samma ögonblick kom han. Han hade några böcker och lite papper under armen:

– Hej på er! Jag heter Sture. Har ni hunnit bekanta er med varandra? Det var ju en himla tur att det blev en cirkel i alla fall. Som ni säkert vet måste man vara minst fem stycken. Inklusive cirkelledaren. Och det är ju precis vad vi är. Ursäkta att jag

kommer lite sent, men jag var nere på kansliet och hämtade några splitt nya exemplar av kursboken. Den heter "Livsorientering: en grundbok", och kostar bara trehundrasjuttiofem kronor. Den som inte har med sig några pengar nu kan betala nästa gång. Har ni bekantat er med varandra? Vet ni vad ni heter och så vidare? Jag har själv lite svårt för namn men dom lär jag ju mig så småningom, vi är ju inte så många. Ha! Ha! Men från det ena till det andra. Vi kastar oss väl in i dom stora frågorna med en gång. Ingen rädder för vargen här! Eller vad tycker du, Adolf? Det var väl Adolf du hette? Du var ju med förra terminen också. Du brukade alltid ha så stora perspektiv på tillvaron.

– Ja, kanske det. Man kan till exempel inte dra någon skarp gräns mellan ande och materia.

– Vem säger det, frågade Johnny.

– Det står i boken.

– Vilken bok, undrade Johnny på nytt.

– Vår kursbok, så klart, sa Adolf. Så, du förstår, ande är materia och materia är ande. Allt är ett. Ett är allt. Tycker ni inte att mina tankar är originella?

– Typiskt monistiskt, alltså, braverade jag. Men jag är dualist eller nåt sånt, tror jag. Det här bordet till exempel består ju av materia och inte av ande.

– Men herregud, utbrast Sture, det är ju naivt att tro att verkligheten till sin innersta natur inte är andlig. Fundamental-ontologiskt talat, alltså.

– Men nyss sa ni ju att ande och materia är ett och detsamma, invände Johnny.

– Det var Adolf som sa det, påpekade Sture, och på sätt och vis har han rätt. Och förresten, om jag inte hade haft min nyandlighet så skulle jag inte orka bära världsläget på mina, relativt sett, smala axlar.

– Men människan, då, trevade sig Johnny fram. Är hon bara av andlig natur? Har hon ingen materiell kropp?

– Ursäkta mig, inflikade Knut försynt, men har ni aldrig hört talas

om Darwin? Det har ni kanske inte? Människan har utvecklats ur aporna. Det sa han. Men det kanske ni inte vet?

– För tusan, utbrast jag otåligt. Vi måste hyfsa debatten. Vi måste göra klart för oss vad vi menar när vi talar om materia och ande.

– Men det är väl självklart, sa Adolf. Alla vet väl vad som menas med materia och ande.

– Jaså, utmärkt, replikerade Johnny, om du vet det så kan ju du tala om det för oss andra.

– Om det ska vara nödvändigt så gärna för mig. Materia är helt enkelt något kroppsligt och ande är något som inte är kroppsligt.

– Jaha. Det blev man ju klokare av, konstaterade Johnny. Du sa ju nyss att materia är ande och ande är materia. Det skulle betyda att det kroppsliga är okroppsligt och att det okroppsliga är kroppsligt.

– Ja ja. Det kan verka så, sa Adolf lite stött. Men det är petitesser. Och för övrigt så har jag faktiskt just börjat arbeta med dom här idéerna. Man kan inte begära allt genast.

– Och jag som är kroppsarbetare, raljerade Johnny, jag är väl då egentligen andearbetare, eller?

– Det tål att fundera på, sa Adolf eftertänksamt.

– Nu ska vi inte hänga upp oss på det här med materia och ande, insköt Sture. Vad vi kan slå fast så här långt i diskussionen är väl, som jag sa tidigare, att verkligheten till sin innersta natur är andlig. Vi kan väl ta upp reinkarnationstanken nu. Jag måste bara gå på toaletten en stund, jag har fått sån ångest. Jag skall bara, ja, ni vet hur det är, hur man ... funkar, menar jag. Jag fick sån ångest plötsligt. Men fortsätt ni diskussionen så länge.

Knut mumlade något om Darwin och att somliga tydligen härstammade från aporna mera än andra. Johnny och Adolf fortsatte att dividera om ande och materia, och materia och ande. Jag tog fram kursboken och började ögna igenom vissa stycken lite här och var.

Efter ungefär trekvarts timma kom Sture tillbaka, röd och synbart lättad:

– Ja, nu är det väl dags att sluta för idag. Nästa gång tänkte jag att vi skulle tala om shamaner och andra trollkarlar och deras förunderliga förmågor. Då säger vi så, väl? Välkomna nästa torsdag då!

Dagarna gick sin gilla gång. Varje kväll ägnade jag en stund åt att studera i kursboken. Den var riktigt intressant och ju mera jag läste desto mera började jag luta åt Adolfs idéer. Han hade förnuftigt nog sagt att man inte kan begära allt genast, en tanke som jag nu helt klart sympatiserade med. Detta var verkligen svåra saker som krävde grundlig eftertanke. Kanske skulle det inte vara tillräckligt med bara en termin för att tränga in i och förstå denna tankevärld. Kanske skulle jag liksom Adolf få gå om kursen för att få svar på mina frågor. Och kanske skulle det komma åtminstone någon flicka nästa termin. Man kunde aldrig veta. Konstigt att inte flickan på biblioteket hade anmält sig. Hon hade kanske redan gått kursen. Om man helt enkelt skulle gå och fråga henne vad en shaman är för något. Visste hon det så kunde man säkerligen med mycket stor sannolikhet dra slutsatsen att hon hade deltagit i Livsorienteringen. Och då hade man ju något gemensamt att tala om. Förhoppningsvis. Men som det nu var: en Livsorientering utan flickor är helt enkelt ingen Livsorientering.

Men som sagt: jag började luta åt Adolfs idéer och såg i alla fall fram emot nästa sammankomst. Det skulle bli intressant att få höra vad de andra hade att säga om shamaner, och jag kunde kanske rentav även säga något själv.

Det blev torsdag. Jag var förkyld och hade huvudvärk och hög feber och hade sjukanmält mig. Här hade man betalat dyra pengar för en studiecirkel bara för att sommaren hade regnat bort och för att man ville ha svar på vissa frågor. Och så går man och blir förkyld. Det skulle inte min mamma ha gillat. Men jag hade i alla fall fått ett glädjande besked några dagar tidigare: jag skulle få

löneförhöjning. Alltid något, tänkte jag i bedrövelsen och lagade till en kopp hett te, sörplade i mig det och tog två magnecyl och gick och lade mig.

Senare på kvällen väcktes jag av en telefonsignal. Det var Sture som ringde. Han undrade varför jag inte hade kommit. Jag svarade halvslumrande att jag hade sån ångest och hade svårt att lämna toaletten.

- Jaså, du menar ... jag förstår ... men du kommer nästa gång då?
- Nja, jag vet inte riktigt ...
- Det är klart du gör annars spricker ju cirkeln. Du måste tänka på dom andra också.
- Ja, men nu är det så att. Ja, rent ut sagt, jag är faktiskt inte längre så intresserad av det här, jag menar, allt det här snacket om verklighetens natur och vad som är meningen med livet för, du förstår, jag har just fått löneförhöjning.
- Jaså, på det viset.
- Ja, så ligger det till.
- Jaha, så att ... jävla materialist!
- Ja, ja, men ...
- Dra åt helvete!
- Detsamma, detsamma!

Någon eller några timmar, eller kanske dagar, senare väcktes jag åter av att Sture ringde. Förkylningen hade ännu inte släppt och febern var fortfarande ganska hög. Jag sa direkt att det inte var någon idé att han började tjata. Han svarade att han bara ville meddela mig att jag var en mycket överflödig person.

- Vi klarar oss utan en sån jävla egoist som du. En sån materialist. Vi är glada att slippa dig. Cirkeln spricker ändå inte.
- Det gläder mig.
- Verkligen? Nå, i alla fall, strax efter det att jag talade med dig senast ringde det en som ville vara med. Hon frågade om hon fick komma fast hon var ute i senaste laget. Och det fick hon så klart.

- Vadå? Hon?
- Ja, det verkade vara en skärpt tjej. Hon jobbade visst på stadsbiblioteket. Sitter i informationsluckan där.
- Jaså. Åh fan! Men hördu, Sture, det fattar du väl själv att jag inte tänkte överge er. Trodde du verkligen det? Gick du på det där med löneförhöjningen? Den skiter väl jag i!
- Gör du? Ja, i alla fall, vi är glada att slippa dig.
- Men du hör väl vad jag säger! Och du kan förresten inte hindra mig från att komma. Jag har betalt kursavgiften.
- Ja, det är ju sant. Och vi brukar inte betala tillbaka den, men i det här fallet kan vi nog göra ett undantag, tycker jag.
- Men för fan, Sture, vi har ju samma åsikter. Jag tycker också att allting är lite andligt på något sätt. Jag tror på det andliga faktiskt.
- Jaså? Det verkar vara plötsligt påkommet. Men vi ser ändå helst att du inte kommer.
- För fan, Sture! För fan! Du får säga vad du vill, jag kommer ändå! Jag kommer ... !

Marie Vazduh

Ögonblicksbild 4 juli 2006

Idag på amerikanska nationaldagen förvandlades min halvvuxna bengalkatt Leo för ett kort ögonblick till en fullfjädrad leopard. Åsynen av en fjäril väckte en vildhet som legat gömd långt nere i kattgenerna, utslätad under många uppfödares tamkatts-generationer. På ett ögonblick fastnade vilt flaxande vackert mönstrade sidenmjuka fjärilsvingar mellan skruvstådsstarka käftar.

Jag bände och bände – käkarna var som fastnitade av en obändig naturkraft och en sylvass protesterande klo fastnade i mitt

reumatiska finger. Häpet lättade käftarnas tryck och den stridssårade fjärilen slank ur vilddjurets gap och flög på haltande vingar ut i sommarvärmen.

En mörkröd rännil sipprade sakta fram ur hålet på mitt finger och Leo var åter en vilsen jamande halv vuxen Bengal.

Funderingar ur plågad nutidssjäl

Hur svårt är det inte i vår larmande skramlande tid att ta tillvara nuet i form av inre bilder och känslor.

Att se det vackra i vardagen

Att stanna upp inför ett löv och betrakta dess ådring

Att leva med det förflutna och framtiden i nuets frö

Att höra mångfaldens stämmor i ett alltmer idékrympt samhälle

Nattro

Så förflöt ännu en dag som bjöd på nya mönster i Varandets ofattbart intrikata väv

– små, kanske till synes obetydliga spår som i vatten, men tankar, ord och toner färdas i lätta krusningar in i oändligheten för att präntas i Livets Stora Bok,

och hur dagen än har varit, går vi till sängs rikare, lite närmare kunskapen om Helheten.

GSS novelltävling 2006

Första pris i GSS novelltävling 2006 gick till **Therese Palmer**, Åsa, för den andäktiga novellen "*Vi sitter tysta*".

Andra pris gick till **Jan Khouback**, Göteborg, för den dokumentära thrillern "*Fritt fram*", medan tredje pris gick till **Jakob Lindmark**, Uppsala, för den gastkramande dödsnovellen "*Sista resan*".

Hedersomnämningen tillföll **Cecilia Hultberg**, Hörby, för den tragiska thrillern "*Blåljus*", och **Bitte Nohrin Jernberg**, Orsa, för "*Den lilla fågeln*", samt **Ann-Britt Edshag**, Göteborg, för "*Andningshål*".

Tävlingsjury var Cili Stjernlöf, Jan Lenander och Christian Lanciai.

GSS poesitävling 2006

Jury bestod av Tess Benschner Johnson, Sonia Rensch-Johansson och Johan Drejare.

1:a pris gick till Anna Christoffersson, Dalsjöfors

2:a pris till Peter Gumbel, Uppsala.

3:e pris till Johan Lysander, Göteborg.

Ett hedersomnämning tillföll Therese Palmer, Åsa.

Novelltävling 2007

Göteborgs Skrivarsällskap och tidskriften Öppen Scen inbjuder till en tävling i novellskrivande. Tema för tävlingen är ”*Jag visste ingenting*”. Tävlingen är öppen för alla utom för juryledamöter.

Så här gör du: Lagg ditt/dina tävlingsbidrag i ett ytterkuvert *utan* ditt namn eller avsändaradress på. I kuvertet bifogar du ett annat, mindre kuvert. I detta lägger du en lapp med ditt namn, adress och telefonnummer. Skriv *inte* ditt namn på utsidan av det! Sedan klistrar du igen det och skickar det i samma ytterkuvert som ditt/ dina tävlingsbidrag till:

Göteborgs Skrivarsällskap
Johnny Larsson
Bangatan 24 E
414 63 Göteborg

**Du får skriva flera noveller, men dessa får inte tillsammans överskrida tre A4-sidor. Varje novell kommer att bedömas var för sig och är en möjlig pristagare. Du får bara skicka in bidrag till tävlingen vid ett tillfälle.*

**Tänk på, att juryn måste kunna bedöma ditt bidrag utan att veta vem du är. Kan den inte det kommer den att stryka bidraget.*

**Din/dina noveller måste naturligtvis vara skrivna av dig själv och får inte tidigare ha varit publicerade.*

Priserna är modesta, vanligen bokpriser – det viktiga är äran. Antalet pristagare bestäms av tävlingsjuryn, som utses av GSS. Det brukliga är tre pristagare samt några hedersomnämnda, men juryn kan besluta annorlunda, om den anser det lämpligt.

Ditt deltagande i tävlingen innebär att du godkänner att ditt/dina bidrag får publiceras i GSS antologi och/eller tidskriften Öppen Scen. För övrigt behåller du alla rättigheter till det du skrivit. Däremot kan vi inte returnera insänt material.

Tävlingsbidrag skall vara inkomna senast 15 mars 2007.

Lycka till!

Poesitävling 2007

Göteborgs Skrivarsällskap och tidskriften Öppen Scen anordnar också en poesitävling parallellt med novelltävlingen. Till skillnad från denna har den inget speciellt tema. Tävligen är öppen för alla utom för juryledamöter.

Så här gör du: Lägg ditt/dina tävlingsbidrag i ett ytterkuvert *utan* ditt namn eller avsändaradress på. I kuvertet bifogar du ett annat, mindre kuvert. I detta lägger du en lapp med ditt namn, adress och telefonnummer. Skriv *inte* ditt namn på utsidan av det! Sedan klistrar du igen det och skickar det i samma ytterkuvert som ditt/ dina tävlingsbidrag till:

Göteborgs Skrivarsällskap
Johan Drejare
Kabyssgatan 4 A
414 60 Göteborg

**Du kan deltaga med flera dikter, men den/dessa får inte omfatta mer än 50 versrader. Varje dikt bedöms var för sig och är en möjlig pristagare. Du får bara skicka in bidrag till tävlingen vid ett tillfälle.*

**Tänk på, att juryn måste kunna bedöma ditt bidrag utan att veta vem du är. Kan den inte det kommer den att stryka bidraget.*

**Din/dina dikter måste naturligtvis vara skrivna av dig själv och får inte tidigare ha varit publicerade.*

Priserna är modesta, vanligen bokpriser – det viktiga är äran. Antalet pristagare bestäms av tävlingsjuryn, som utses av GSS. Det brukliga är tre pristagare samt några hedersomnämnda, men juryn kan besluta annorlunda, om den anser det lämpligt.

Ditt deltagande i tävlingen innebär att du godkänner att ditt/dina bidrag får publiceras i GSS antologi och/eller tidskriften Öppen Scen. För övrigt behåller du alla rättigheter till det du skrivit. Däremot kan vi inte returnera insänt material.

Tävlingsbidrag skall vara inkomna senast 15 mars 2007.

Lycka till!

Göteborgs Skrivarsällskap (GSS)

Under trivsamma former träffas vi, lyssnar på varandras texter, umgås och inspirerar varandra. Sällskapet, som är religiöst och politiskt obundet, har som mål att:

- * uppmuntra och stimulera människors skrivande
- * värna om yttrandefriheten och allas rätt och möjlighet att uttrycka sig i skrift
- * vara ett forum för kontakt mellan skrivande människor av alla åldrar, kön och etniska tillhörigheter
- * ge människor ett tillfälle att presentera sina texter såväl skriftligt som muntligt
- * stödja människor som vill utveckla sitt skrivande
- * erbjuda skrivartävlings- och etablera samtals- kring skrivande och läsande
- * låta olika kulturyttringar befrukta skrivandet
- * stimulera läsandet av litteratur

Tyngdpunkten i vår verksamhet är Cafékvällarna, då vi träffas, fikar och njuter av de mest skilda lyrik- och prosauppläsningar och ibland någon sång. *Anything goes*. De som vill får dela med sig av sin kreativitet, men man är lika välkommen att bara lyssna och ha en trevlig kväll. Och alla är välkomna.

Andra aktiviteter som sällskapet arrangerar är responsgrupper (där vi delar med oss av synpunkter på varandras texter), skrivarcirklar, skrivartävlingar, skrivarhelger, kulturfester och resor. Vi har uppläsningar hos intresserade bibliotek, caféer, föreningar, festivalarrangörer m.m.

Vi deltar årligen på Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg, då vi i samband med den ger ut vår antologi.

Medlem i GSS blir man genom att betala in 170:- på pg 35 86 46-8.

Antologi 2007

Alla medlemmar är välkomna att medverka i vår kommande antologi. Ingen blir refuserad, men utrymmet är – framför allt av ekonomiska skäl – begränsat. Låt därför ditt bidrag hålla sig inom maximalt två A4-sidor. Vi som producerar antologin hoppas slippa den svåra uppgiften att välja bort något av det du skrivit. Skicka gärna ditt bidrag på en diskett i Word (för PC) men bifoga då en utskrift så att vi vet hur du vill att det skall se ut. Allra enklast är om du skickar Ditt bidrag per e-post. Ditt bidrag vill vi ha senast den 1 maj 2007 till:

Göteborgs Skrivarsällskap
Jan Blomkvist
Seminariegatan 3B
413 13 Göteborg
e-post: intermezzo@swipnet.se

och/eller: lanciai@hem.utfors.se

Samhället är alldeles överfullt av dessa navelskådare, new-agefjantar och sölkorvar som inte fattar vad det hela egentligen går ut på

Tårpilen stönar efter vindilar

Ur hennes mun stack en liten krullig mussvans ut.

Och allt omkring dem är vackert, så som allt döende är.

I natt föll stjärnor utan att jag hörde det.

Hela vårt land är ju demokratiskt och fritt egentligen.

Res till Angered, bli gammal i ett kick!

Hur känns det att falla så lätt?

På natten när mannen hade somnat skulle de
smyga sig fram till hans latrin och stjäla
lite skit.

Tunga tankar ska ingen bära.

Regnet knackar mig dystert på axeln.

Vart tog alla spelade toner vägen?

Tack vare att jag sprang så fort sprang jag förbi livet i mitt liv.

Du skriker ut dina glasskärvor.

Att leva med det förflutna och framtiden i nuets frö